

SLOVENSKI NAROD.

Shaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, (ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsako leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od petostopne peti-vrste po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

SLOVENSKI NAROD

Velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22— | Četrt leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11— | En mesec . . . „ 1-90

S pošiljanjem po pošti velja:
Vse leto . . . K 25— | Četrt leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13— | En mesec . . . „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom skratko se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Konsum v Ribnici.

Zopet se je podrla zadruga, ki so jo ustanovili duhovniki, da bi ž njeno svoje politične nasprotnike kar najhujše oškodovali in kmetstvo spravili v gospodarsko odvisnost od farovža. Konsum v Ribnici je poginil: prevarani kmetje so sami zahtevali, da se napove konkurz in to se je tudi v resnici zgodilo.

Ko so klerikalci ustanovili konsum v Ribnici in ko je duhovščina s svojim vplivom zganjala ljudi v to nepotrebno društvo, tedaj so se kmetom obljubovali zlati gradovi in nobena beseda ni bila pretrda in prekrivna, če je bilo treba hujskati proti poštenim slovenskim trgovcem in obrtnikom. Od hiše do hiše so hodili oznanjevalci vere ljubezni in so oznanjali vero sovražstva proti tržanom in zlasti proti trgovcem in obrtnikom in ko so naložili neuko in nerazsodno ljudstvo v svoje mreže, so osebno razglašali, da je zadruga ideja prešla kranjskemu kmetu v kri in v meso.

In sedaj sledi polom za polomom in samo s sleparijo so se še nekatere teh zadrug ubranile katastrofe. Vedno se je pisalo in govorilo, da ljudstvo zahteva osnutje zadrug, pri vsakem polomu pa se pokaže, da ljudstvo še pojma ni imelo o zadrugi, da je ni zahtevalo, nego da so duhovniki zadrugo ustanovili in kmeti so narod nagovarjali in z različnimi zvi-jačami lovili, da se je zadruga okle- nil. Pri vsakem polomu se izkaže, da narod sploh nima pojma o za- družništvu, da je bilo slepo orodje v rokah duhovščine, tako da ni ni- česar vedelo, kaj se v zadrugi godi, dokler ni prišel sodni dan.

Sedaj še ni čas, da bi spravljali v javnost posamičnosti tega žalost- nega dogodka tem manj, ker je pri- čakovati, da sodna preiskava poda celotno sliko o postanku, o gospo- darstvu in o poginu konsuma v Rib- nici ter dožene, kako vlogo so pri- ti zadrugi igrali razni duhovniki, zlasti famozni Brešar.

To pa lahko že danes povemo, da je tudi pri ribniškem konsumu »Gospodarska zveza« igrala veliko vlogo in da se je tudi tu od- likovala na tisti način, kakor pri raznih drugih zadrugah. Tudi pri ribniškem konsumu je »Gospo- darska zveza« falzificirala bilanco, s katerimi falzifikati so se potem varale oblastnije, varali upniki in varali člani. Tako so je pri sestavljanju zadnje bilance izka- zalo, da je konsum za kasih 13.000 K pasiven, uradniki »Gospodarske zveze« pa so napravili falzifi- kacijo in izkazali nekaj nad sto kron dobička! Tako deluje tista »Gospodarska zveza«, ki jo mini- strstvo iz državnih sredstev bogato podpira.

Za prizadete zadržnike je kon- kurz ribniškega konsuma hud ude- rec, kajti treba bo poseči v žep in plačati škodo. In plačati jo bo moral kmet, zakaj duhovna gospoda je še pravočasno izstopila iz zadruga, da

se reši vsacega plačila. Krivi so du- hovniki — škodo bo pa imel kmet.

Ribniški slučaj nam zopet kaže, kako gnjila in ničvredna je kleri- kalna gospodarska organizacija in kako koristen in plemenit je neiz- prosni boj, ki ga vodimo proti tej škodljivi narod. Kogar šte- vilni bankeroti teh zadrug še niso prepričali, da je ta organizacija ne- srečna in tihlena ter neprimerna za naš narod, temu ni pomagati, ker ta je slep. Komur je res za korist naroda, tisti mora podpirati naše prizadevanje, da se klerikalni organizaciji naredi konec. Čim prej se to zgodi, toliko manjša bo škoda.

Nekoliko odgovora.

Gospod novomeški župan Simon pl. Sladovič nam piše:

Na svoječasni, v »Slovenskem Narodu« objavljeni poziv g. Ivana Hribarja kot uda železniškega sveta, pozval sem nekatere trgovce in me- ščane, da blagovole, izraziti svoje želje glene voznega reda na dolenj- ski železnici, da se morejo iste g. Iv. Hribarju sporočiti. V prvi vrsti bila je vroča želja vseh, da se zdaj veljavni vozni red premeni, ker je isti tako nesrečno urejen, da nikakor ne odgovarja potrebam Dolenjske, posebno ne z ozirom na lokalno pro- metne in na trgovske zveze Novega mesta z okolico. Vlaki so tako ure- jeni, da je med dohodom ter odho- dom vlaka premalo časa, da bi ljudje iz okolice zamogli večkrat brez ve- likih stroškov ter ne da bi izgubili časa, obiskovati Novo mesto, zlasti pa na sodnijske ali druge naroke ne morejo priti pred 10½ uro zjutraj v Novo mesto.

Nadalje bili so vsi prisotni enega mnenja, da ne more in ne sme Novo mesto več čakati samo in izključno na zgradbo belokranjske železnice, nego da bi bil čas opozo- riti vlado tudi na železniško zvezo Novo mesto - Brežice tembolj, ker je

ta zveza take narave, da bi omogo- čila zvezo z jugom in se ne more ti progi od nobene strani ugovarjati. Zlasti ker je vse obče znano, da se Brežice oziroma Štajerska dežela po- teguje za zgradbo mostu preko Save, ter bi v tem slučaju isti zamogel služiti za promet z vozovi, kakor tudi za železnico.

Ako je Novo mesto tudi za zgradbo belokranjske železnice in isto toplo podpira, ne more in ne sme se odreči pravici za- htevatvi zvezo z jugom in sicer mora gledati, da dobi novo zvezo, ker vsi merodajni faktorji nočejo, da se zveže Novo mesto s Karlovcem in sicer radi Reke.

Zveza Novo mesto - Brežice je toli naravna, da bi plodonosni kraji ob Krki bili odprti promet. S to progo dobila bi se zveza državnih železnic Brežice - Trst Obsojam od- ločno napad g. dvornega svetnika Šukljeja na g. Iv. Hribarja, ter sve- čano izjavljam, da s shodom, kate- rega sem sklical, ni imel g. Hribar nič opraviti, nego je bil povod istega le svoječasni poziv v »Sloven- skem Narodu« in vse večja nejevolja prebivalstva proti nesrečnemu voz- nemu redu dolenjske železnice.

Kar se belokranjske železnice tiče, moram izjaviti, da Novo mesto nikakor ne nasprotuje zgradbi iste, nego jo je vedno toplo priporo- čalo. Žalibog, da smo v zadnjih letih prišli do spoznanja, da se razni me- rodajni faktorji nikakor ne ogrevajo za to železnico, in da vsaj dotlej do- kler dežela kranjska ne prevzame garancije, na isto ni misliti. Zakaj torej toliko pisarjenja? Zakaj pesek ljudem v oči metati? Zakaj s široko- ustnimi članki po časopisih osebe napadati, blatiti in jim podtikati razne namene? Bodimo iskreni! Za- htevajmo odkritosrečno besedo od vladajočih strank v deželnem zboru. Ako je istim zares korist Belokra- jine na srcu, potem bodo v dežel- nem zboru glasovale za zgradbo belokranjske železnice. Kakor hitro

je to zagotovljeno, ne bode zaprek za gradnjo belokranjske že- leznice.

Prepis lista gospoda Iv. Hribarja se pa glasi:

V Ljubljani, dne 22. maja 1903. Velečenjeni gospod župan! Vaš za- pienik št. 913 prišel mi je za to za- sedanje železniškega sveta prepozno v roke. Vsi predlogi, o katerih se ima razpravljati, morajo do danes biti v rokah železničnega ministra. Vašega predloga z utemeljitvijo pa zato nisem več mogel pisati in vče- raj odposlati, ker sem se le ob 9. zvečer vrnil se iz Kranja, kjer sem konferoval s tamošnjimi rodoljubi o zadevah železničnega sveta. Sicer Vas pa opozarjam, da bo vse Vaše želje težko zastopati. Zavzemate se namreč za progo Novo mesto-Brežice. Ta proga bi brezdvajbeno pokopala belokranjsko železnico, za katero se je doslej zavzemala mestna občina novomeška in za katero delujejo vsi dolenjski rodoljubi. Tu je treba priti pred vsem na jasno, kaj naj se hoče in bi zato kazalo sklicati shod interesentov z vse Dolenjske. Sprej- mite rodoljubne moje pozdrave, s katerimi ostajam udani Vam Ivan Hribar.

Hrvaške razmere.

Dopis iz Zagreba.

Ni dvoma, da bo sedaj nastal na Hrvaškem vsaj navidezni mir, ker je odšel iz nje začetnik in zdr- ževatelj nemira, ono bitje, ki je bilo za vse drugo prej stvarjenje, kakor da izvršuje zakon in brani ljudske pravice. Odšel je v spremstvu pušek in bajonetov, ki so se naperili proti pravičnemu razdraženemu narodu. To je gotovo tudi on hotel, da še pred odhodom vidi pasti katero hrvaško življenje; in videl je krvoločnik.

Mir bo sedaj nastal, ker ljudstvo željno čaka, kako se bodo stvari dalje razvijale, ali se bo po takih dogodbah nadaljevalo po isti poti, po katerem je on udaril, ali se bo spro-

LISTEK.

Laž.

Ruski spisal Leonid Andrejev.
(Dalje.)

Čakal sem na »njo« in ni prišla. Ne vem, zakaj nisem vpil in jokati od žalosti, ne vem zakaj sem se sme- jal in se veselil in stisnil prste sku- paj, kot da bi bili krempelj in kot bi držal v njih ono malo, strupeno stvar- co, ki sika kot kača. Vila se je v mojih rokah, pičila me v srce in od njenega strupa vrtelo se mi je v glavi. Vse je bilo laž. Izginila je meja med bodočnostjo in sedanjostjo, med sedanjostjo in preteklostjo; iz- ginila meja med onim časom, v ka- terem še nisem živel, in onim, s ka- terem sem prišel živeti; in mislil sem, da sem večno živel — ali nikdar. In vedno, ko še nisem živel in ko sem pričel živeti, vladala je nad menoj »ona« in čudna mi je bila misel, da ima ime in telo in njeno življenje začel in konec. Ni imela nikakega imena in bila je ona, tista, ki laže, tista, ki pusti večno čakati in nikdar ne pride. Nisem vedel zakaj, toda

smejal sem se. Koničaste igle zadrla so se mi v srce, in meni ravno v uho smejal se je nekdo — ho-ho-ho.

Ko sem odprl oči, videl sem raz- svetljena okna visoke hiše, in poti- hem so mi govorile s svojimi modrimi in rudečimi jeziki.

»Ogoljufala te je! V tej minuti, ko ti čakaš in trpiš, je ona tukaj, lepa in blesteča in lažniva in pri- sluškuje šepetanju velikega, lepega moža, ki tebe zaničuje. Ako bi pla- nil notri in jo ubil, storil bi dobro; kajti ti bi umoril laž.«

Krčevito sem stisnil roko, ki je oprijemala nož, in odgovoril smeje: »Da, umoril jo bom!«

Toda žalostno so me pogledala okna, žalostno so pristavila:

»Toda ti je ne boš nikdar usmr- til — nikdar; kajti orožje v tvoji roki je ravno tako laž, kakor njeni po- ljubje.«

Že dolgo so izginile brezglasne sence čakajočih, in na mrzlem pro- storu ostal sem sam jaz in od mrza- in obupnosti trepetajoči jeziki plame- nov. V bližini je pričela biti ura cerkvo- nega stolpa, in njen otožni kovinski zvok se je tresel in zdihoval na trgu in izginil v množici divje vihrajočih

snežink. Prišel sem šteti udarce in udaril v smeh: ura je bila petnajst. Cerkevni stolp je bil star in ura je bila stara, in akoravno je čas pravilno kazala — njeni udarci so bili nešte- vilni; včasih jih je bilo toliko, da je stari, sivi zvonar splezal gori in s svojimi rokami udarjal krčevito udar- jajočemu zvonu kembelj. Za koga la- žejo ti trepetajoči, stari, žalostni gla- sovi, katere obdaja in zadušuje mrzla tema? Kako uborna in nezmisliva je ta nepotrebna laž!

In z zadnjim lažnjivim udarcem odprla so se steklena vrata in po stopnicah doli je prišel visok mož. Videl sem samo njegov hrbet; toda spoznal sem ga, kajti videl sem ga šele včeraj, ta ponosni, zaničujoči hrbet. Tudi njegovo hojo sem spo- znal, in bila je prožnejša, samoza- vestnejša nego včeraj: ravno tako sem tudi jaz več kot enkrat odhajal od teh vrat; bila je hoja ljudi, katere so poljubile ravnokar lažnjive ženske ustnice.

III.

Pretil sem, zahteval, škripal z zobmi.

»Odkrij mi resnico!«

In z ledeno mrzlim obrazom, za-

čudeno naježenimi obrvmi, pod ka- terimi se je ravno tako brezstrastno in zagonetno svetila črna, neprodirna resnica, vprašala me je:

»Ali se jaz lažem?«

Vedela je, da ji jaz laži ne mo- rem dokazati, in vso težko, masivno zgradbo mojega raziskujočega pre- mišljevanja zamogla je uničiti ena sama beseda od nje — ena nova, laž- njiva beseda. Pričakoval sem jo — in prišla je čez njene ustnice, ble- steča, na površju ogrnjena v barvo resnice in temna v svoji globini.

»Jaz te ljubim! Ali nisem vsa tvoja?«

Bila sva daleč izven mesta, in v temna okna gledalo je s snegom po- krilo polje. Nad njim je bila tema, okoli in okoli je bila tema, nepre- makljiva, molčeča tema. Toda svetila je s svojo zagonetno lučjo kakor obraz mrtvega v temni noči. Samo ena sreča je gorela v veliki, vroči sobi, in v rudčkastem plamenu svet- likal se je bledi odsev mrtvega polja.

Kakor jaz je tudi resnica ža- lostna, jaz jo hočem vedeti. Morda bom umrl, če jo vzem; toda boljše je, biti mrtav, nego ne vedeti res- nice. V tvojih poljubih, v tvojem ob-

jemu čutim laž; v tvojih očeh jo vi- dim. Povej mi resnico — in jaz te zapustim za večno« — govoril sem ji.

Toda ona je molčala in njen po- gled, mrzel in motreč, prodiral mi je v dušo, prebrskal jo in opazoval jo s šudno radovednostjo. Zakričal sem: »Odgovori, ali jaz te ubijem!«

»Ubij me!« odgovorila je mirno. »Včasih je tako dolgočasno živeti. Toda ali se zamore s pretnjami izsi- liti resnico?«

In potem sem pokleknil prednjo, stisnil njene roke, jokal in jo prosil usmiljenja — resnice.

»Revež!« rekla je, med tem ko je položila roko na mojo glavo. — »Revež!«

»Jaz usmiljenje z menoj«, prosil sem, »jaz hočem tako zelo vedeti — resnico.«

In gledal sem na njeno čisto čelo in mislil, da je tam resnica za to tenko steno. In polastilo se me je divje poželjenje, razbiti glavo, da bi gledal resnico. — In tukaj, za belimi prsi, bilo je srce — in isto divje po- željenje polastilo se me je, s krempelj raztrgati srce, da bi vsaj enkrat vi- del nago človeško srce. In nepre- mično je svetil koničast rumen pla-

menil vsaj način vladanja. Le v tej znatljivosti bo mirovalo ljudstvo čakaje na kmalo bodočnost.

V narodni notranjosti pa še vendar le vre, ker se vedno misli na one padle nedolžne žrtve, misli se na one zaprte, ki že nad dva meseca sede v preiskovalnem zaporu, misli se na detektivno vedenje v posloju, ki se imenuje sabor. To so stvari, ki morajo dražiti človeka, ako ni zgubil zadnjega smisla za svoje življenje, za svoja prava, ki mu pripadajo kot človeku. Saj to je unikum, da zaradi demonstracij, zaradi enostavnih demonstracij sede ljudje v preiskovalnem zaporu toliko časa, a posebno sedaj, ko bi tem ljudem bilo najbolj treba svobode. Unikum je gotovo na celim svetu, da v parlamentu imajo prvo besedo detektiv, da se iz članev tega sabora voli detektivski odbor 5 članov, ki hočejo baje poiskati prave krivce nemirov, kaznovati jih z najstrožjo kaznijo, a glavni krivec in njegovi pomočniki so znani, pozna jih vsak otrok na Hrvaškem ter očitno kažejo s prstom na nje. Toda dobro, ako se že voli detektivski odbor, da išče prave krivce, bilo bi popolnoma logično, da se izpuste iz zapora vsi oni, ki v njem že tako dolgo sede, v popolnem prepričanju nedolžnosti, vedoč samo, da so storili samo svojo dolžnost, ker so se vzdignili na obrambo zakona. To bi bilo logično v miselnem svetu, ali to ni mogoče tam, kjer je zatemnela resnica, a zavladala laž, kjer je ponehal zakon ter začela samovolja in tiranstvo poedinih predrznežev. Unikum je v 20. veku, ko stremi vse za tem, da se razširi osebna svoboda poedincea, da povsod zavladava svobodna misel, da se v tem veku odpravljajo na Hrvaškem še oni majhni paragrafi tiskovnega zakona, ki so še kdaj pa kdaj dopustili zapisati katero resnično besedo. To se odteguje z namenom, da se na Hrvaškem zatre še zadnji polet svobodne misli. Vedel je to Khuen dobro, da duševna sužnost nujno privede s seboj tudi telesno, fizično sužnost.

Tedaj take stvari je storil on pred svojim odhodom računajoč gotovo na to, da bo popolnoma pomiril in ponižal izmučeno deželo, a on si bo nadalje prizadeval, da iz Pešte dosega svoj življenski cilj, katerega kot ban ni mogel doseči.

Napetost je velika; vse je rado vedno, hode li se zdržalo stanje za Khuena, bodo li še nadalje odločevali bajoneti in puške. Ako se to zgodi, potem gotovo miru ne bo in ne more biti, potem se bo videlo, da je sedanjí mir bil v resnici le navidezni mir. Ta navidezni mir se bo spremenil v pravi in trajni mir šele tedaj, ko bo narod sprevidel, da je začel vladati zakon, da se spoštujejo

men ugašajoče sveče; temneje je postalo in stene so postale širje in bilo je tako žalostno, tako samotno, tako neugodno.

»Revež!« rekla je — »revež!« Krčevito je vplamtel rumen plamen, zdrsil skupaj, postal višnjevi in potem ugasnil — obdajala naju je tema. Nisem videl njenega obraza, ne njenih oči in nisem več čutil laži. Z zaprtimi očmi, brez misli, brez življenja, srkal sem samo občutek njenih rok, in ta se mi je zdel resničen. In v temi zadonel je tiho njen šepet čuden in boječ:

»Objemi me. Bojim se.« In zopet je bilo tiho, in zopet je šepetala polahko in boječ:

»Ti hočeš resnico — in jaz, ali jo jaz poznam? Ali je nečem jaz sama spoznati? Varuj me. O! Kako je neugodno!«

Odprl sem oči. Plavkasta tema sobe bežala je prestrašeno iz visokih oken, razprostrla se ob stenah, skrila se v kote — in v okna je gledalo molče nekaj velikega, mrtvaško bledega. Bilo je, kakor da so naju poiskale mrtve oči nekoga in naju oklepale s svojimi železnimi pogledi. Trepetajoč stisnila sva se drug k drugemu in ona je šepetala:

»O! Kako je neugodno!«
(Konec pril.)

njegove pravice, človeške in narodne; tedaj, ko se izpuste iz zapora oni, ki so bili tja po nedolžnem odvdeni; tedaj, ko se hrvaškemu tisku dá svoboda; tedaj, ko poneha aristokratsko domišljevanje posameznih gigrov a se začne spoštovati vsak posameznik; tedaj, ko se bo mogla povsod videti prava narodna volja; tedaj, ko nehajo delovati puške in bajoneti; z eno besedo, ko se bo pokazalo na Hrvaškem popolnoma drugačno življenje, ustavno, moderno, napredno življenje. To so pogoji miru in napredovanja, to se mora dobro zapomniti. Vsako preziranje, vsako zatiranje, bodisi tudi najneznatnejše, bo vzrok novim nemirum.

Nova pošta na Ogrskem

Dva politika ste se oglašila o položaju na Ogrskem po ugnani obstrukciji, to sta namreč bivši ogrski ministrski predsednik baron Banffy in avstrijski poslanec, Nemeš dr. Schücker. Kakor je že politična vrednost teh dveh mož različna, je tudi njuno mnenje glede obstrukcije in bodoče konstelacije različno.

Baron Banffy je obelodanil nekak program, kateremu se vidi, da bi bil najrajši z njim nastopil šele tedaj, ako bi se ga bili spomnili na Dunaju pred — Khuenom Hedervaryjem. V svojem izjavljanju je mnenja, da se parlamentarni položaj nikakor ni ozdravil s tem, da so se opoziciji s koncesijami zamašila usta. Najslabše pri tem pa je še to, da te koncesije niti ne temeljijo v parlamentarizmu. Sedanjí politični položaj ne pomeni rešitev, ni zboljšanje, temuč je le nesrečen odmor, dober ravno za to, da bodo nasprotja tem čvrsteje izbruhnila. Edina rešitev bi bila: razpust državnega zbora in razpis novih volitev. Pred vsem bi bilo treba za vladanje sposobne stranke, ki bi opustila nesrečno bojevanje za državnoopravna vprašanja ter bi si postavila za glavno nalogo gospodarske, socialne in narodne probleme. Naši gospodarski interesi zamorejo doseči popolno gospodarsko varnost šele z dosego gospodarske neodvisnosti. Interesi naše industrije zahtevajo, da sklenemo od Avstrije neodvisni avtonomni carinski tarif in svoje trgovinske pogodbe.

Nadalje zahteva baron Banffy parlamentarne reforme in spremembo volilne pravice. Volilni okraji se morajo enakomerno razdeliti in volilna pravica se mora raztegniti tudi na tiste, ki je dosedaj še nimajo. Potem mora nastati nova stranka, ki si bo postavila za nalogo pred vsem dosego enotne, enojezične ogrske narodne države. Na Ogrskem se ne sme dandanes ničesar podrediti narodnim zahtevam in interesom, in v tem oziru se ne sme delati izjeme niti pri vprašanju o skupni armadi. Kako si misli Banffy enotno in enojezično ogrsko državo, ko Madjari tvorijo le narodno manjšino, to je seveda njegova tajnost.

Posl. dr. Schücker je govoril na shodu v Žatecu tudi o ogrskih razmerah. Med drugimi je rekel: »Odnehanje pred obstrukcijo Kossuthove stranke ne deluje le podžigajoče na obstrukcijsko vedenje Čehov v naši državni polovici, temuč tudi popolnoma podkopava vero na možnost, da bi dualizem obstal. Celo najpožrtvovalnejšim zagovornikom dualističnega sistema se zdi vsiljiv vpliv Ogrske čimdalje bolj neznošen ter se sprijaznjujejo z geslom »Proč od Ogrske!«

„Sprejem“ Khuena Hedervaryja.

Odkar ima Ogrska svojo ustavno vlado, ni še bila nobena vlada tako sprejeta kakor Khuena, ko se je ta predstavil zbornici. Pred vsem je napravilo neugoden utis, ker novi ministrski predsednik ne zla gladko govoriti, temuč je svoj program čital s polepapirja. Neodvisna stranka, s katero se je Khuen pred nastopom pogajal, je razsajala včeraj hujše kot v času najhujše obstrukcije. Ministrski predsednik je ves čas stal bled in prekritih rok

ter ni prišel niti do besede. Baš zato, ker ni Khuen spreten govornik in dovolj uglašen diplomat ušlo mu je z jezika, kar bi bil moral zamolčati, da je namreč glede brambne predloge hotel nastaviti Madjarom spretno zanjko. Med strahovitim hruščem so se slišali kliči: »Ogoljufani smo! Nazaj v Zagreb! Mi vas tukaj ne potrebujemo! Tukaj ni Zagreb! Mi nismo navajeni na zavrzanosti! Osleparil nas je, proč z njim! Odpovejte se! Bolje prej kot slej! Z njim se ne da razpravljati, ker je lažgal!« Bivši ban pač še ni slišal toliko britke resnice, da bi jo bil v svojem 20letnem vladanju na Hrvatskem skoraj bolj zaslužil. — Konec seje so se po vrsti vzdigali predsedniki tistih strank, na katerih podpora je Khuen računal, ter izjavljali, da novemu ministrskemu predsedniku ne zaupajo, temuč mu bodo stali kot neizproсна opozicija nasproti. Še hujše levite pa bo moral preslišati Khuen Hedervary danes, ko se otvori debata o njegovem programu ter govori prvi skrajno radikalni poslanec Barabás.

Politične vesti.

— Kritični položaj. Krize v avstrijskem parlamentu ne more nihče več tajiti. Na kak način bo izbruhnila, se danes še ne more reči. Vprašanje je le, ali nastopi uradniško ministarstvo ali koalicijsko ministarstvo z dr. Körberjem na čelu, ali pa parlamentarno ministarstvo. Delna demisijska bila brezpomembna. Cesarjeva odločitev se izreče šele meseca avgusta. Na noben način pa ne bo poletnega zasedanja.

— Odloženo odpotovanje. O kritičnem položaju govori najbolje to, da sta tako cesar kakor Goluchowski odložila nameravano odpotovanje na počitnice. Glede cesarja se govori, da se je vrnil na Dunaj, ker se mora izvršiti imenovanje ogrskega ministra na cesarskem dvoru in hrvatskega bana. Tudi Goluchowski ostane na Dunaju do cesarjevega odpotovanja v Isl.

— Zoper Kossutha ml Pred poslansko zbornico v Budimpešti so se delili večaj tiskani listi s sledečo vsebino: »Ogr! Ludvik Kossuth je leta 1848. pognal hrvatskega bana Jelačića iz dežele. Jelačić je bojazljivo zbežal na Dunaj. Leta 1903 nam je Franc Kossuth odpisal Kamarinle, bana hrvatskega, obesil na vrat. Slava spominu Ludvika Kossutha!« Živio! Franc Kossuth!«

§ 14. Včeraj izdani državni zakonik prinaša cesarsko naredbo z dne 29. junija glede nadaljnega pobiranja davkov ter glede pokritja državnih potrebščin v dobi od 1. julija do 31. decembra 1903.

— Socialni demokratje v pruskem državnem zboru. Vodja zmernih socialnih demokratov, Edward Bernstein, se poteguje v svojem listu, naj socialni demokratje kot druga najmočnejša stranka zahtevajo svojega zastopnika v predsedstvu, češ, da ne more ugleda socialnih demokratov škodovati, ako pri gotovih prilikah, kakor je običaj, posetijo poglavarja države. Radikalni socialni demokratje se izrečejo najbrže proti temu nasvetu, ker nočejo priti v dotiko s cesarjem, ki jih je tako hudo užalil.

— Klerikalni izgredi. Klerikalci v Strassburgu so zaradi poraza pri volitvah uprizorili proti protestantom in židom velike demonstracije. Židovske trgovine so naskočili s kamni. Miriti je moralo vojaštvo. Nad protestanti in židi so klerikalci proglasili bojkot.

— V srbski skupščini je prečital predsednik Avakumović kraljevi ukaz, valed katerega se zaključuje zasedanje skupščine.

— Ruski finančni minister Witte bo v najkrajšem času imenovan državnim kancelarjem. Svojo diplomatsko sposobnost je izkazal pri misijah na Finskem in v Mandžuriji.

— Ogrska deželna bramba (honved) dobi topništvo? »Budapesti Hirlap« poroča, da se Ogrom kmalu uresniči njih najsrčnejša želja, ter dore pri deželni brambi tudi topništvo. To je baje zadnji uspeh Fe-

jervaryjevega ministrovanja. S tem bo ogrska deželna bramba popolna ter za vsako vojno sposobna.

Dopisi.

Iz kočevskega okraja.

Zborovanje slovenskega učiteljskega društva kočevskega okraja se je vršilo dne 18. junija v Dolenji vasi. Glavna točka dnevnega reda je bila konferenčna tema Poročevalec gospod tovariš V. Engelmann je izdelal nekatere računske naloge z učenci III. razreda, pozneje pa je snov obdelal tudi teoretično tako temeljito, da mu je učiteljstvo moralo biti hvaležno. Takoj po tem nastopu je društveni predsednik g. nadučitelj St. T. mšišč pozdravil navzgor in izrazil zadovoljstvo, da se je udeležilo zborovanja tako lepo številov udov. G. tovariš Fr. Stefančič je v govoru »Tretja formalna stopnja in naše stanje« ironično oziroma sarkastično označil lastnosti našo usodo odločujočih faktorjev in nas precej »potožila«. Z navdušenjem je sprejelo učiteljstvo predlog g. nadučitelja Fr. Gregorčiča, da se tovarišu g. E. Ganglu izreče zahvala za njegov odločni nastop na velikonočnem shodu in izjavi, da se popolnoma strinja z njegovim govorom. Prihodnje zborovanje bo 3. četrtek v septembru v Ribnici. Za referenta sta določena gg. tovariša J. Miakar in St. Legat. — Č.

— Z dežele. »Če premišljujemo sedanje žalostne razmere na Hrvatskem, vidimo da je vzrok občni nevolji tudi to, da se nastavljajo tam po železnica domačega jezika nevedši madjaronski uslužbenici, zato se obrača srd hrvatskega naroda po sebo proti popolnoma »madjaronski« železnici. — A tudi pri nas ni mnogo bolje! — Le pogledimo, koliko je na naših železnica nastavljenih tujih uradnikov, ki niso zmožni slovenskega jezika! — Seveda postanejo arogantni, kedar se ne morejo z občinstvom razumeti, zagrizeni, ker so taki uradniki večinoma zagrizeni Nemci — glej slučaj na južnoželezniški postaji v Račjem na Štajerskem. Seveda se taki arogantni uslužbenec ne premešči, ampak vodstvo južne železnice mu podari morda še kak »Heil Orden!« Saj se poznamo! Tudi na progi državnih železnic ni mnogo bolje! Povsod skrbijo nacionalci v Beljaku zato, da se vrine kak »Heilbruder« na slovenska tla, da dela propagando za nemške Heilovece ter če možno insultira ali vsaj zaničljivo govori o »windisches Gesindel«. Poznamo n. pr. Wieserja postajenačelnika na Jesenicah, ki je skoro popolnoma nezmožen slovenščine, tako ne zna razločevati besede »drobiža« — od »Trbiža«. Ko mu je neki kmetič rekel, da nima drobiža za vozni listek, je dejal pogumni gospodič — »also, nach Tarvis!« — Poznamo tudi njegovo agitiranje za »Südmarko«, njegove pozdrave s »Heil«, kedar sreča kakega tovarniškega pisarja od Save, njegovo hujskanje pri volitvah! Toda nemško vodstvo državnih železnic je zadovoljno s takim hujskačem na »slovenskem« Gorenjskem, domačine pa se premešča v tuje kraje, bodisi pri južni ali državni železnici, da celo med »brihtne in brunne« Tirolce ali pa krcfaste »Oberštajerce« na Smernik! — Dobro bi bilo, ako bi se take moči ohranile domovini, in izostale bi take arogance železniških uslužbenecov. Potujem že deset let po Alp-skih železnica, in še marsikatero sem zvedel, toda za danes naj to zadostuje, drugikat o osebnosti naših železnic še kaj več! Zahvaljujem se Vam, častiti gospod urednik za prostor v Vašem cenjenem listu za te vrstice udani rodoljub.

Potovalni agent.

Katoliški uzori.

(Dalje.) Ravno tako, kakor s šolstvom, je šlo tudi s preskrbljevanjem ubožcev in bolnikov. Dolga stoletja je bilo to preskrbljevanje nekaj cerkveni monopol in cerkvi se je pri tem jako dobro go-

dilo. Ljudje so ji namreč darovali ogromne svote za ubožce in bolnike cerkev jih je spravila — zase. To bre-srčno izkoriščanje usmiljenja in čez vslobo preskrbljevanje bolnikov in ubožcev je že v 12. stoletju prouzročilo, so različna mesta v Italiji ustanovile svoje bolnice in svoje ubožnice. Ti vodili pa niso bili pod nadzorstvo škofov, nego pod nadzorstvom mestnih magistratov. Tudi v Nemčiji so začeli tako postopati na veliko jezo duhovščine, kajti sedaj ni več dobivala roke bogatih daril in volil »za bolnike in ubožce.« Kako je takrat vseskozi svet sodil o cerkvenem oskrbovanju bolnikov in ubožcev, kaže naslednji slučaj. V Regensburgu je v 13. stoletju neki meščan zapustil vse svoje in tedanje razmere velikansko premoženje, za oskrbovanje ubožcev in bolnikov, toda s pogojem, da ne sme uprave ustanove nikdar noben duhovnik v roko dobiti. To priča dovolj, kako sodbo imeli ljudje o takratnem oskrbovanju ubožcev in bolnikov.

Nove razmere, ki so se razvile posledica križarskih vojn, so silno okrepčale posvetne državne oblasti prouzročile, da so se te oblasti čedalje bolj emancipirale cerkvenega jeroštva. Križarske vojske so razvile narodni Kot zvesta zaveznika sta šla nemški kralj Konrad III. in francoski kralj Ljudevit I. 1147 nad Saracene in dve leti pozneje vrnila kot politični sovražnika. Tretja križarska vojna, je vse kristjanske narode združila v skupen boj proti Saracenom, je najverpoostrišla narodna nasprotja. Že na po-v sveto deželo so se spri Francozi in Angležji. Francozi so bili že tedaj narodnem oziru jako občutljivi in skrbno varovali svoje narodne posebnosti, med tem ko so bili Nemci Slovani v narodnem oziru še popolnoma nezavedni.

Ob enem s temi narodnostnimi nasprotji, ki so jih rodile križarske vojne, so nastala tudi nasprotja med Grki in drugimi evropskimi narodi, tak da so se Grki začeli družiti s Saraceni proti kristjanom. Iz tega se je začel kom 13. stoletja razvilo najhujše sovrašstvo. Prišlo je do križarske vojske, je imela namen grško cerkev podvržiti rimski cerkvi, a končni uspeh je bil, da se je razdor med grško-kristjanskimi in med rimsko-kristjansko cerkvijo silno poglobil. In prav malo poprej bile razmere take, da se je že splošno pričakovalo, da se ti dve cerkvi združita! — (Dalje pri-)

Razstava ženskih ročnih del v „Mestnem domu“

(Dalje.)

Tretji šolski zavod, ki je posredoval svojih gojenk na razstavo, nunske samostan v Ljubljani. Na dan so bili ženski samostani jedini, a ščitniki umetnih ženskih ročnih del. Stoletja in stoletja so kultivirale monahice razne stroke umetnega vezenja in proizvajale občudovana dela. Kako povsod, je tudi v samostanih pozneje pojemale umetniška vrednost vezenja, še le v novejšem času se je stvar začela obračati na bolje, ko so nunske uprave pridobile umetniško izvežbanost učnih sil in jele ustanavljati obrtne šole. A dočim so se posvetni zavodi hitreje znali prilagoditi novim razmeram in novim strujam, je čisto naravno, so samostanske šole ostale konservativnejše in da se je marsikak moder val — in sicer ne vselej na škodo stvari — razbil ob tistem samostanskem zidovju. Moč nove struje pa je toliko da se v sedanjí ornamentiki pač v more več prezirati. Zato z zadovoljstvom zapazimo, da ima izložba ljubljanske nunskega samostana tudi nekaj ličnih poskusov v modernem, cesijonističnem genru. Nove oblike zahtevajo jako sigurno risbo in več čuta; na videz lahki ornament očala človeka z ritmom svojih črt in z mahom potez; kjer nista zamah in tem pogojena s pravim čutom, zgornji ornament takoj svojo lepoto. Zato tu v tem slučaju priporočamo še več skrb za risbo, osobito pa tam, kjer uporabljene realistični motivi neposredno iz prirode. Vobče pa je tudi ta šolska izložba vse hvale vredna in pričakovno resnem delu in napredku.

S tem so javni zavodi zaključili in opisati nam je razstavne objekte, so jih vpsale posamezne trvdke mnogobrojne druge udeležnice. Trvdka Drenik ima mnogo razstavnega blaga, ukusno nakopičenega in podaja jasno sliko o obsegu in delovanju te znane trgovine z ženskimi ročnimi deli. Posebno zahvalo pa smo dolžni trvdki Drenikovi, da je pridobila za razstavo prekrasno zbirko izvornih kitajskih vezenin. Kitajska je dežela sivila noben narod na zemlji nima toliko vaje in izkušnje v ravnanju s svilo, zato proizvajajo tam v daljnem izhodu vezenine, s katerimi se glede bleščatosti in izkoriščenju efektov ne more meriti stara Evropa. In to intimno znanje ptičjega telesa, to živo opa-

Dalje v prilogi.

ranje živalij in rastlin! Zbirka je last gosp. Jeločnika iz Litije ter obsega razne propoge, stenske dekoracije, prte, obleke, zastore itd. Tu lahko naše dame mnogo, mnogo profitirajo za svoja dela in zato naj jim bude natančni študij Jeločnikove zbirke toplo na srce položen!

Tvrda Hofbauerjeva je zastopana z nekaterimi masnimi plašči, grbi in s sorodnim, vseskozi solidnim delom.

Izmed nepregledne množine ostalih nedežničnih se bomo najlažje izmotali, če si začnemo ogledovati predmete takoj pri vstopu. Na levo in desno se je utaborila z naslovom: „Pristna ročna dela samouke Slovenke z dežele“ pridna žena stare slovenske korenine. Ona prične kot vzorna gospodinja s predgovorom, da sama napreduje in dobljeno platno priredi in opleša za vse mogoče prozaične in poetične hišne potrebe — robce, brisalke, rjuhe, blazine, srajce itd. Velika umetnost naj se šopiri tam po širnem svetu, njej je skrinja z zakladi platna ljubša, nego vsa secesija tega sveta! In sredi teh nogavic, rjuh, brisalk, srajc itd. se ponaša, kot pravljica iz davnih dni, poročni robec iz l. 1876.; umije se, da ga je srečna nevesta sama naredila. . . . „Nekdaj je bilo . . .“ Zakonska dvojica Resmanova je nam s svojo razstavo naredila pravo veselje; nikake umetnosti, a živa priča ženske vrline. Človek se nehoti spomni na bajni par Filemon in Baucis, ko stoji pred kolekcijo. . .

V bližini zbirke gospe Pavline Resmanove so mnogoštevilna dela gospe Terezine Vilharjeve s Prezida. Samo domače platno, okrašeno s križastimi vbodi, večinoma v rdeči in modri volni. Pristni staroslovenski motivi, pravo narodno blago. Razstavljavka je v svojem okraju uspešno poživila kranjsko domačo vezenino ter združila celo vrsto deklet v proizvajanje teh lepih in koristnih predmetov. Zelim, da bi občinstvo z velikim zanimanjem in pridnim kupovanjem podpiralo krasno podjetje in domoljubne napore imenovane gospe.

Poleg teh predmetov zavzema posebno steno gospodična Poliksena Czerweny s svojimi risbami, slikami in plastičnimi izdelki. Ta gospodična zastopa risanje in slikarstvo najčistije na razstavi ter je tudi edina, ki se bavi s kiparstvom. Risbe s presom in v akvarelnih barvah, v pasteli in olju (razne pokrajine, tihožitja, glave) in slike na svilo pričajo, da ima Czerweny velik talent, izredno pridnost in častno tehniško znanje. Tudi kiparski objekti (reliefe, otroška glavica) kažejo na talent. Upamo, da bode razstavljavka svoje študije nadaljevala; v tem slučaju smo uverjeni, da se bode povzpela do častne višine!

S slikanjem na svile in atlas (dva solnčnika) sta uspešno in priznalo zastopani gospodični pl. Kastl in Fichtenau. S posebno tehniko: žgani in barvani ornamenti in bržnjo se odlikuje gospodična Avgusta Šantel iz Slovenske Bistrice; ta razstavljavka stoji sploh na odličnem, prvem mestu. V žgalni tehniki na lesu je istotako doma, kakor v dekorativnem risanju in v raznih tehnikah modernega vezenja. Pri tem so njene risbe povsod korektno, originalne in v barvah navadno zelo zadovoljujoče. Posebno omenjamo krasne stenske dekoracije na zelenem polju v modernem slogu, v aplikacijski tehniki, risba preprosta, a tem bolj učinkovita. Gospodična Santlova zna jako veliko, je zelo pridna in ima mnogo okusa. Ljubljansko občinstvo ji mora biti hvaležno, da ima priliko seznaniti se z njenimi deli!

(Konec prihodnjic.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 1. julija.

— **Osebnosti.** Nadvojvoda Josip Ferdinand je danes popoldne obiskal razstavo ženskih ročnih del v „Mestnem domu“. — Za sekundarja v deželni bolnici je imenoval deželni odbor dr. Kraigherja in dr. Karbo.

— **Učiteljska vest.** Učitelj na rudniški šoli v Idriji, Ivan Vogelnic, je imenovan učiteljem na strokovni šoli za čipkarstvo.

— **Kandidatska spletk.** Dvorni svetnik v pokoju in grajščak na Kamnu, gosp. Šuklje, se s svojimi članki o dolenskem železniškem vprašanju priporočila klerikalni stranki kot naslednik patra Vencaja. In da bi se ji čim najtopleje priporočil, je v teh člankih uprizoril politično spletko proti narodno-napredni stranki in specijelno proti županu g. Hribarju, spletko, ki se je pa jako slabo obnesla. Novomeški župan g. pl. Sladovič je s svojim pojasnilom — ki ga prijavljamo na drugem mestu — podrl vse temelje, na katerih je slonela Šukljeva spletk.

je s priobčenjem pisma, ki mu ga je pisal župan Hribar glede železniškega vprašanja, dvornega svetnika Šukljeja najhujše kompromitiral. Šuklje je uprizoril že marsikako spletko; marsikatera se mu je že tudi korenito, ponesrečila, a nobena tako, kakor ta. Sedaj stoji pred javnostjo osramočen — prava podoba blamiranega Evropejca, župan Hribar pa se mu lahko smeje in ž njim vred vsa narodno-napredna stranka. Tudi mi se prav od srca smejemo g. dvornemu svetniku v p., zlasti ko je v večeršnjem „Slovenec“ priobčil notico, v kateri nam — tako od zgoraj doli — hoče dajati lekcije o dostojnosti in o dobrem okusu, ker smo si dovolili njegove osebne napade zavrniti pa še ne tako, kakor je zaslužil. Toda gosp. Šuklje je v veliki zmoti, če si domišlja, da sme dandanes v javnosti še tako govoriti, kakor nekdaj in da se ga sploh še tako nvažuje, kakor svoje čase. Dandanes ga slovenska javnost natančno pozna in če mu tudi kranjski fajmoštri preskrbe še toliko mandatov — to ne bo nikdar več, kar je bil v tistih časih, ko so ga njegovi prijatelji liberalnega mišljenja dvignili na ščit. Zlasti pa mora biti gosp. Šuklje pripravljen, da dobi na vsak napad primeren odgovor.

— **Občinske volitve v Škofjiloki.** Minoli teden so se v Škofjiloki vršile občinske volitve. Župnik Šinkovec, ki kar ne trpi, da žive Ločani v miru in v prijateljstvu, se je na vso moč trudil, da bi napravil zdražbo in ušle so mu ošabne besede: »Tisti bo župan, ki ga bom jaz postavil.« Župnik je obračal, meščani so obrnili, a drugače, kakor je Šinkovec pričakoval. Volitve v III. razredu se narodno-napredna stranka sploh ni udeležila. V tem razredu so bili vsled tega voljeni sami klerikalci in med njimi tudi Šinkovec. V II. in v I. razredu pa je zmaga la narodno-napredna stranka z vsemi svojimi kandidati in sedaj bo župan tisti, ki ga bodo postavili narodno-napredni meščani in ne tisti, ki ga bo postavil fajmošter Šinkovec.

— **„Edinost“** prijavlja dopis iz kroga „Slovenijanov“, ki naj bo nekak odgovor na zadnjo našo notico o Slovenijanih. V tem dopisiču se tudi obeta, da se že še pomenimo o tem, kar je govoril dr. Tavčar kot deželni odbornik. »Se še pomenimo.« Kako imenitno se to glasi. Tako je časih Taaffe obetal opozicijskim poslancem! Ker se pa morda vendar kdo zanima za to, o čem bi se go-spodje Slovenijani radi pomenili z dr. Tavčarjem kot dežel. odbornikom, lahko postržemo tudi s tem. Dr. Tavčar je namreč mnenja, da so hri-navci taki ljudje, ki vse leto nanj zabavljajo in ga zahrbtno napadajo po listih, če potrebujejo kako podporo, pa lazijo okrog njega se sladkajo in prilizujejo. In če dr. Tavčar nima simpatij za hinavce in se zanje neče zavzemati, ima popolnoma prav.

— **Dragotin Hribarju** jako ugaja streljanje, ali da bi kdo tudi nazaj streljal, to mu nikakor ne ugaja. V svojem »Ježu« je začel napadati in natolcevati, kar se je dalo, a ker je dobil v primeru z njegovimi napadi še jako rahel odgovor, je strašno razžaljen in je svoji bolesi dal duška v celjski »Domovini«. — »Brez osebnih napadov gospodje v Ljubljani ne morejo živeti, piše Dragotin Hribar v »Domovini«. Kdo pa je začel z osebnimi napadi? Mi se za »Ježa« niti zmenili nismo in pustili Hribarja in njegovega Magoliča popolnoma pri miru. »Jež« pa je začel napadati in je napadal toliko časa, da nas je minila potrpežljivost. Ta bi bila lepa, da bi še tako ničla, kakor je Dragotin Hribar, z nami pometala. Ali naj morda še levo lice nastavimo, kadar nas udari po desnem? — Nadalje piše Hribar v svoji »Domovini«: »O piscu onih pamfletov kromijo tako in tako po Ljubljani vesti, da je že zdavna zrel za norišnico; nekateri celo trdijo, da ga bodo prav v kratkem peljali na Studence, ali prav gotovo še ni!« No, Dragotina Hribarja ne bodo popeljali v norišnico, ker se pri njem ne

more zmešati, česar nima, a morda ga popeljejo na — Žabjek.

— **Požar v Čirčah pri Kranju.** Kakih 20 minut od Kranja leže Čirče, kjer je za župana vrl mož gospod Strupi. Čirče bi bile rade dobile svojo šolo in zaradi tega je storil župan vse potrebne korake. To pa ni ugajalo kranjskemu tehtantu Kobljarju in začel je na vso moč hujskati proti županu in proti šoli. Njegovo hujskanje je imelo pred vsem ta vseph, da so neki klerikalci napravili županu škodo na drevesih in mu razrezali konjsko opravo. Zaradi tega so bili pobožni zlikovci primerno kaznovani. V ponedeljek je župana zadela nova nesreča. Zlobna roka je užgala njegovo gospodarsko poslopje, ki je bilo napolnjeno s pridelki. Škoda je velika. Ljudski glas sodi, da je požigalca iskati med Kobljarjevimi pristaši in da je kranjski tehtant s svojimi hujskarijami moralni provzročitelj tega požiga.

— **Volitev županstva v Košani na Krasu.** Dne 23. t. m. se je vršila volitev župana za občino Košano na Krasu. Županom je bil enoglasno izvoljen dosedanji, za tukajšnjo občino velezaslužni posestnik g. Leopold Dekleva (Žagar). Leop. Dekleva je sedaj že v četrti voljen in so bili vsi občani vedno popolnoma zadovoljni z njim, kajti ne samo, da je jako potrpežljiv, postopa tudi v vsaki stvari popolnoma nepristransko. Toda, kakor povsod, je prišla zadnja leta tudi v našo občino zdražba, ki se pa nasprotnikom ni obnesla, marveč popolnoma izjalovila, kajti, dočim so imeli popred vedno štiri odbornike v odboru, sedaj sta le dva in še ta dva nimata besede. In gotovo je, da če bo pri prihodnjih volitvah zopet taka nesmiselna protiahtajacija, utegneta odleteti še ta dva.

— **Za Prešerna.** No, to vre, to se suče, to se peha na vseh koncih, po vseh družtvih in tudi pri vseh narodnih hišah slovenske Ljubljane za upolno Prešernovo slavnost. Vsak se trudi in dela tako radosno, tako voljno. . . . In zares občudovati moraš naporno vstrajnost, fino pripravljanje in izvrševanje zdaj v razstavi, zdaj za slavnost pri našem narodnem ženstvu. Veliko jih je sicer, ali za vse imaš načrtov in porabo. . . . Vspeh ne more manjkati! Posetnike z dežele opozarjamo še posebe, da je drugi dan 6. julija v Ljubljani veliki sejem. Prijatelj, koliko veselje, kolika korist te vabi, da pojdeš nekaj ur prej z doma! Žal ti bo, če ne storiš tako! Program je naslednji: 1) H. Vogrič: »Naša zastava«, koračnica svirajo tamburaši. 2) A. Foerster: »Povejte, ve planine«, D. Jenko: »Struna«, D. Jenko: »Što čutiš, Srbine tu žni«, poje moški zbor »Glasbene Matice«. 3) H. Vogrič: »Pomladni cvet«, mazurka svirajo tamburaši. 4) A. Nedved: »Prešernu«, poje pevsko društvo »Slavec«. 5) F. S. Vilhar: »Na vrelu Bosne«, poje pevsko društvo »Ljubljana«. 6) Smetana Bartl: Koračnica iz opere »Prodana nevesta«, svirajo tamburaši. 7) A. Hajdrič: »Hercegovska«, poje slovensko trgovsko društvo »Merkur«. 8) A. Belar: »Mi vstajamo«, poje pevsko društvo »Ljubljana«. 9) Skupine na dveh bradljah, izvršuje telovadno društvo »Sokol«. 10) Pl. Zajc: »Slava delu«, poje pevsko društvo »Slavec«. 11) H. Volarič: »Slovenski svet, ti si krasan«, poje slov. trgovsko društvo »Merkur«. 12) Alegorija Prešernovih poezij, živa slika. Vstopnina 60 h za osebo. Začetek ob 5. uri popoldne.

— **Razstava ženskih ročnih del.** Slovenka z dežele nam piše: Sv. Petra in Pavla dan ogle-dala sem si v Ljubljani razstavo v »Mestnem domu«. Nadjala sem se, da bom videla veliko lepega, a reči moram, da sem bila presenečena. Toliko lepih, krasnih ženskih ročnih del nisem pričakovala videti pri tej razstavi. Človek je kar očaran, ko stopi v dvorano. Pa tudi ljubeznivost dam, ki vodijo došle od enega predmeta do drugega in posebno opozarjajo na finejša in imenitnejša dela, je velike hvale vredno, ker se pri tolikih rečeh lahko ravno kaj važnega pregleda. Te moje vrstice pa niso nobena reklama, ampak svetujem, naj se vsak, ki pride v Ljubljano, osebno prepriča in gotovo pride zadovoljen od te razstave. Zlasti tisti, ki obiščete v nedeljo Prešernovo veselico, pridite jutraj v Ljubljano, da si še to lepo razstavo ogledate.

— **Razstava ženskih ročnih del** bo odprta na splošno željo v četrtek dne 2. julija do 8. ure zvečer. Opozarjamo na to vse cenj. obiskovalce, zlasti pa gospode uradnike.

— **Slov. trgovsko društvo „Merkur“** v Ljubljani naznanja, da je zanimanje do posredovalnega odseka tega društva zlasti od strani nastavljenec vedno večje. Tudi od strani gg. šefov je bilo isto do sedaj še povsem povoljno, vendar pa sedaj, ko število službeiskajočih nastavljenecv od dne do dne rase, nikakor več ne odgovarja potrebi. Radi tega se obračamo zopet do gg. trgovcev brez razlike, so li isti društveni člani ali ne, da se pri nastavljanju kupčijekega osebja blagovolijo vedno posluževati društvene posredovalnice. Poslovanje iste je uzorno urejeno in točno. Gg. trgovci, ki se zanimajo za to, blagovolijo naj zahtevati poslovni red v svrhu natančnejše informacije. Pisma, tihoča se posredovanja služb, naj se pošiljajo na naslov: Slov. trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani. Posredovalni odsek.

— **Iz selške občine** se nam piše: Po zadnji volitvi župana in petih svetovalcev dne 12. m. m. je prinesel »Slovenec« brzojavko, da je županom izvoljen g. Franc Demšar. Za svetovalce pa gg. Bester, Preve, Tusik in »po milosti« klerikalcev tudi Podobnik in Dolenc. Oj toliko baharije za tako reč! Tisti bahatasti odbornik, ki je brzojavil »Slovenec«, nam je sicer znan, a ne zdi se nam vredno, pečati se z njegovo razvpito osebo. Resnici na ljubo bodi samo povedano, da imenovana naprednjaka nista bila »po milosti« nobenega klerikalca izvoljena, ampak vsled zahteve naše napredne stranke. Če bi ne bila večina 14 odbornikov manjšini 10 odbornikov njih zahtev izpolnila, bi se manjšina zopet ne bila volitve udeležila in tako bi ne bil noben klerikalen svetovalec in tudi ne župan izvoljen, kakor se je to že poprej štirikrat zgodilo. Sploh pa mi od klerikalcev nobene milosti ne pričakujemo, ker vemo, kakšna je; saj se je pokazala v očitni luči, ko ste nam prav judovsko kazni nalagali. Brez noža bi nas drli, ko bi nas mogli. Iz tega se da razvideti, kakšna je bila tista »milost«, po kateri sta bila imenovana izvoljena in zato taka baharija tolče po zobeh tiste stranke in tistega bahatastega poročevalca, kateri je poslal tisto prismođarijo v »Slovenec«.

— **Visoka starost.** Umrla je v Doleh pri Idriji Marija Gantar, rojena leta 1807.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Begunjah** priredi na vrtu gostilne gospoda Ivana Avsenika na Urhovo nedeljo, 5. julija 1903 tombolo s prosto zabavo.

— **„Divji lovec“** v Vipavi. Na občno zahtevanje ponovi pevsko društvo v Vipavi »Divjega lovca« v nedeljo 5. julija ob pol 5. uri popoldne ob znižanih cenah.

— **Otrok se je ubil.** V vasi Studeno občina Selca se je ponesrečil 9letni dečko Jakob Benedik sin Mihe Benedika. Prekucnil se je raz svisti 3 metre visoko nad pod in si prebil lobanje na levi strani.

— **Društvo „Zvezda“** na Dunaju napravi dne 5. julija s Fran-Jesipovo železnico izlet na Buchberg pri Klosterneuburgu (postaja Klosterneuburg-Kierling). Sestanek in zabava ob štirih popoldne v restavraciji »Buchbergbad«. V slučaju, če bi ta dan deževalo, bode ta izlet drugo nedeljo, to je 12. julija Slovenski gostje dobro došli!

— **Rešilna postaja** je meseca junija t. l. intervenirala v 37 slučajih, in sicer pri 21 moških in 16 ženskah. Slučaji so bili nastopni: obolenosti in oslabelosti 10, težki porod 1, zlomljenje nog 3, zmečkanje 1, vsekane rane 1, poškodovanja pri padcih 3, zblaznelosti 2, transport bolnikov 16. V prvi polovici leta je rešilna postaja intervenirala 217 krat.

— **Današnji mirozov društvene godbe** zaradi glavnih kušenj za veselico izostane.

— **Pobožna tatica.** Jakob Palovec, posestnik in trgovec s slamniki, stanujoč v Terzinu št. 115, je prišel včeraj zvečer z Dolenskega in šel v gostilno »pri Lozarju« v Rožnih ulicah, da bi tamkaj prenočeval. V gostilni je dobil neko žensko, ki ga je začela izpraševati, ako je imel dobro kupčijo in če bode tudi v gostilni prenočeval. Po večerji podal se je Palovec spat in je dal denarnico, v kateri je imel 90 K, pod zglavje. Čez nekaj časa je prišla v isto sobo spat ženska, s katero se je bil Palovec seznanil. Ženska je dejala Palovcu, naj le zaspi, da bode ona še molila, ker je v bratovščinah zapisana. Med tem ko je ženska molila, je Palovec zaspal, nakar mu je ženska vzela izpod zglavja denarnico, se hitro zopet oblekla in pobežila iz sobe. Kuhanica Marija Smole je bila ženska opazila, ko je šla iz gostilne in je dejala

gostom, da je morala gotovo kaj ukrasti, nakar je prišla kuharica Katarina Šorn in povedala, da je videla skozi okno, da je ženska ukradla Palovcu denarnico, jo vtaknila v žep in pobežnila. Krojaški pomočnik Michael Rakar je tekel za žensko, ki je ušel in pripeljal nazaj v gostilno. Med tem so drugi gostje poklicali Palovca in policijskega stražnika. Ko sta ta dva prišla v gostilno, je ženska spustila denarnico na tla pod mizo, kjer je sedela in kjer so potem našli denar. Policijskemu stražniku, ki jo je aretoval, je dejala, da je Marija Nastran. Pozneje je policija šele izvedela, da je Marija Kvarnik iz Šmarce pri Kamniku. Policija je pobožno tatico izročila deželni sodnji.

— **S požiganjem grozil.** Včeraj zvečer prišel je k posestniku Florianu Lavriču na Vodmatskem trgu delavec Anton Malenšek in zahteval, da ga vzame pod streho. Ker Lavrič tega ni hotel storiti, mu je Malenšek grozil, da mu bode še to noč podžgal. Policija je Malenška na Lavričevo ovadbo aretovala.

— **Zaradi hudodelstva oskrumbe** so zaprli črevljarja Andreja Hervino, stanujočega na Karolinski zemlji št. 50. Vabil je mlada dekleta k sebi in jih oskrnjeval.

— **S ceste.** Posestnik F. L. iz Vodmata prevrnil je danes popoldne na Dolenski cesti vsled nepravilne vožnje Ani Goriškovi, posestnici pri Sv. Lovrencu, vozček, na katerem je imela jajca in piške. Jajca so se vsa zdrobila in ima Ana Goriškova precejšnjo škodo.

— **Roki zlomil.** Zidarski pomočnik Janez Ženj, 21 let star iz Budanje, vasi št. 5, je pri zgradbi šole v Vipavi padel z odra kakih 10 m globoko in si zlomil obe roki in se poškodoval tudi na nogah. Pripeljali so ga v deželno bolnico.

— **Tri prste odtrgalo.** Janezu Erjavcu, mizarškemu pomočniku pri Binderju, stanujočemu v Dravljah, je včeraj parna žaga na desni roki odtrgala tri prste.

— **Pod vozom.** Predvčerajšnjim se je v Vižmarjih s stello naložen voz prevrnil na delavca Valentina Miheliča in mu zlomil desno nogo v členku.

— **Pobegla prisiljenca.** Včeraj je pobegnil od dela v bivšem parnem mlinu prisiljenec Ernest Alojzij Jakulin, danes pa je ušel prisiljenec Gašper Krug, ki je delal pri Zeschkovtovi vili.

— **Nezgoda na državni železnici.** Včeraj zvečer je v Kranju tovorni vlak povozil sprevođnika Jakoba Jesiha, stanujočega v Spodnji Šiški št. 5. Vlak mu je šel čez obe nogi v zgornjih stegnih in je Jesih čez kakih 40 minut potem umrl. Bil je oženjen in oče dveh otrok.

— **Nogo zlomil.** Nikolaj Leonard, 44 let star, delavec v opekarni v Ribnici, je v ponedeljek zvečer na poti iz gostilne domov tako nesrečno padel, da si je levo nogo pod koleonom zlomil. Bil je prepehjan v dežel. bolnico.

— **Na tla podrl** je včeraj zvečer na Dolenski cesti mizarški pomočnik Franc Terškan, stanujoč na Bregu št. 17, z biciklom Marijo Kunše, delavko v tobačni tovarni, katera se je pri padcu poškodovala na glavi in nad levim očesom in si zlomila levo ključno kost.

— **Strop podrl** se je danes jutraj ob 6. uri v hiši Rozalije Jevnikarjeve na Tržaški cesti št. 15 nad stanovanjem mesarja Alojzija Kuneja. Le-ta je ponoči parkrat slišal, da je nekaj s stropa padlo, a ker je bil strop že dlje časa nekaj razpokan, se ni zmenil za to. Ko je jutraj s svojo ženo in dvema otrokoma vstal in bil ravno prišel do vrat, udril se je strop in velik tram, kateri se je na dvoje prelomil, je padel na postelji in jih zdrobil. Nato nagnil se je še en tram. Oba trama sta trohlena. Če bi bil Kunej z ženo in otrokoma še nekaj časa ostal v postelji, bi bili vsi ubiti. Hiša je bila pred 6 leti zidana in jo je zidal stavbinski mojster Jakob Accetto.

— **V Ljubljano padla** je včeraj ob pol 1. uri popoldne štiri leta stara deklica Olga Smerkolova, stanujoča v Hilšerjevih ulicah št. 4. Deklica se je igrala ob bregu Ljubljanske pri Tonhalle in se je po bregu zaterkijala v vodo. To je videl realec Emil Havliček in je skočil za njo v vodo in jo rešil. Bila bi gotovo utonila, da jo ni rešil Havliček.

— **Pod konja padel** je danes jutraj z biciklom vred na vogalu pri Lasnikovi hiši v Wolfvovih ulicah Val. Rakar, delavec v tobačni tovarni. Pripeljal se je čez Marijin trg in zavil v Wolfveve ulice v trenutku, ko je prijezdil nasproti neki častnik. Zadel je v konja in padel pod njega. Konj je stopil le na kolo in je pokvaril. Rakarju se ni nišesar pripetilo.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora

33 izseljencev s Kranjskega in 76 izseljencev s Hrvaškega.

Izgubljene in najdene reči. Albin Kerže, stanujoč na Trnovskem pristanu št. 12 je izgubil dne 27. t. m. na poti od Čevljarskih ulic po Bregu in Krakovskem nasipu do mosta čez Gradaščico tovorni vozni list in bankovec za 10 K. — Zasebnica Ana Kicler na Sv. Petra cesti št. 69 je izgubila na poti po Sv. Petra in Zaloški cesti do gluhozemnice zlato uro in zlato verižico. Ura je imela na krogu dva diamanta. — V šolskem drevedu je izgubila neka dama zeleno sukneno torbico, v kateri je imela nad 4 K denarja. — Delavka Františka Hitejc v Rožnih ulicah št. 35 je izgubila večeraj dopoludne na Marijinem trgu denarnico, v kateri je imela okoli 5 K denarja. Denarnico je našel delavec Ivan Čedilnik in jo oddal na magistratu. — Na poti od Selenburgovih ulic po Dunajski cesti do južnega kolodvora je izgubil dijak F. Sch. knjigo »Haus-schatz deutscher Lyrik«. — Na poti od Sv. Florijana ulic po Starem in Mestnem trgu in po Špitalskih in Presernovih ulicah je bil izgubljen zvezek not. — Črevljarski pomočnik Ivan Štrupelj, stanujoč v Ravnikarjevih ulicah št. 15 je našel v noči od 28. na 29. t. m. srebrno uro in verižico. — V Knafovih ulicah je bila najdena srebrna ura in srebrna verižica.

*** Najnovejše novice.** Dve osebi zgoreli. Pri St. Stefanu na Gratkornu blizu Gradača so zgoreli večeraj nekemu posestniku vsa poslopja. V hlevu sta spala 16 in 13letna sina, ki sta tudi zgorela. Dva hlapca sta nevarno opečena. — Poskušen umor pred sodiščem. V Budimpešti se je vršila tožba na ločitev zakona med hčerjo generala Kossutha in njenim soprogom Nagyszijem. Ker je sodišče priznalo, da se zakon loči zaradi ženske krivde ter se ji odvzame tudi otrok, češ, da živi žena nemoralno potegnila je žena revolver ter večkrat ustrelila na moža in njegovega zastopnika. Strel ni nobenega zadela, le odvetniku je tretji strel odbil srčani gumb. — Iz aristokratskih krogov. Dragonski nadporočnik v Dobrušanu na Češkem, vitez Grumeth pl. Treuenfeld je odvedel hčer ritmojstra grofa Sergija Apraxina v Švicco. Čez par tednov pa se je vrnil, ker mu je najbrže zmanjkalo denarja. Ker je grof Apraxin zahteval kaznovanje, bil je nadporočnik obsojen v šesttedensko ječo in na izgubo šarže. — Cela vas je zgorela v Altengammu pri Hamburgu. Zgoreli sta tudi dve osebi. — Anarhist — tat. Pariška policija je vjela nekega Parmeggiana v mnenju, da ima nevarnega anarhista. Hišna preiskava pa je dognala, da je isti le načelnik zelo nevarni tatinski družbi. V njegovem stanovanju so našli ukradenih umetnin in dragocenosti za več milijonov. — Pri železniški nezgodi v Montalvaio na Španskem je mrtvih 110 oseb, ranjenih pa 140. — Umrl je v Zagrebu dež. finančni ravatelj v pok. dvorni svetnik Ivan Bartolović. — Nova železnica na Hrvaškem. Občinski svet v Oseku je dovolil za gradbo železnice Osek-Belišće 100.000 K podpore. — Zaljubljeni papežev komornik. V norišnici v Rimu imajo zaprtu neko mlado francosko nuno. V isto se je zaljubil papežev komornik, marki Ferrari ter jo hotel s silo odpeljati. Strežniki so prihiteli nuni na pomoč ter zaljubljenega komornika zvezali. — Velik požar je razdjal bosansko vas Kulen-Vakuf. Zgorelo je 82 poslopij, med njimi tudi mošeja in pošta. — Afera grofa Bonmartinija. V sled aretiranja profesorja dr. Secchija, ljubice Linde Murrijeve, je dobila cela afra novo zanimanje. Tudi očetja Linde, profesorja Murrija, so zaslišali.

*** Ibsen in Bog.** V gledališču v Kristianiji na Norveškem predstavljali so pred kratkim Ibsenovo dramo »Peer Gynt«. Predstava se je vrlo dobro obnesla. Ko so potem bolnega, sivolasnega pesnika vprašali po smislu zadnjih dejanj, katerih pomen je mistično otemnjen, je odgovoril smehljaje: »To sta vedela samo dva, Bog in jaz — in jaz sem že pozabil«.

*** Rodbinske zveze Karagjorgjevičev.** Novi srbski kralj Peter Karagjorgjevič je po svoji umrlj soprog, ki je bila hči črnogorskega kneza, v sorodu s kraljem italijanskim, velikim vojvodom ruskim Petrom Nikolajevičem, z vojvodom Jurijem iz Leuchtenberga, princem Francem Jožefom iz Battenberga in z dedno princezino Milico roj. vojvodkinjo Julta iz Mecklenburg-Strelitz. Po svojem bratu Arsenu je pa Peter Karagjorgjevič v sorodu z Bonapartovci. Princ Arsen se je namreč poročil s princezino Demidov, ki je bila v sorodu z Anatole Demidovom, soprogo princezinje Matilde Bonaparte. Nova dinastija ima torej bolj obširne in trdne rodbinske zveze, kakor dinastija Obrenovičev.

*** Na grobu zadnjega Obrenoviča.** Umorjena srbka, kraljeva dvojica počiva na starem pokopališču, ki je oddaljeno kakih pet minut od palače, in sicer v priprosti stari kapelici, ki je kakih 50 korakov oddaljena od vhoda. Poleg stene je dvojce železnih križev z napisom »Aleksander Obrenović« in »Draga Obrenović«. Na visokem svečniku gori nekaj sveč, ki so jih prinesli obiskovalci. Čuvaj kapelice pripoveduje, da sestra umorjene kraljice še niste obiskale groba, da se je pogreb vršil na zelo priprosti način v navzočnosti kakih deset oseb med temi dveh stotnikov in par vojakov in da sta krsti jako lepi in težki. — Vsi drugi, ki so bili ono noč umorjeni, počivajo na novem pokopališču. V oni tragični noči poslali so 50 vojakov, da izkopljejo kakih 20 grobov v nekem praznem kotu omenjenega pokopališča. Mnogo teh grobov je ostalo praznih, ker so trupla nekaterih umorjenih pokopali v rodbinskih rakvah. Dva priprosta lesena križa kažeta, kje počivata brata umorjene kraljice, Nikodem in Nikolaj Lunjevica.

*** Najslavnejši Rusi.** Neki petrograjski list je pred kratkim pozval svoje čitatelje, naj mu imenuje tistih deset živčih Rusov, ki jih smatrajo za najznamenitejše. Ta poziv je imel naslednji uspeh: največ glasov (977) je dobil Lev Nikolajevič Tolstoj, Čehov in Maksim Gorki sta dobila po 613 glasov, poleg teh pa so dobili največ glasov: slikar Rjepin, kemik Mendelejev, moskovski operni pevec Šaljavin, slikar Vasilij Vereščagin, skladatelj Rimski-Korsakov in igralci Marija Savina in Vjera Komisarjevskaja. Navadno ni tako glasovanje dosti vredno, a v tem slučaju se mora priznati, da je lista res popolna in da so bili pravi možje imenovani.

*** Ponesrečeni hribolazci.** V italijanskem delu Švice se je zgodila velika nesreča. Iz Čuriga je napravilo večje število dijakov pod vodstvom nekaterih profesorjev izlet na Piz Blas blizu Airolo. Ko so na dve skupini razdeljeni izletniki počivali na gori, se je nakrat z vrha, pokritega z večnim letom, utrgal velikanski plaz in zdrknil nizdol. Prva skupina izletnikov se je še rešila, drugo pa je plaz kakih 50 metrov vrgel po skalovju. Tri osebe so bile ubite, dve osebi sta smrtno ranjeni drugi pa lahko poškodovani.

*** Skrivnostni klici na pomoč.** Neka dekla v Baumgartenbergu je več noči zaporedoma slišala obupno stokanje, ki je prihajalo iz ondotnega samostana sester dobrega pastirja. 7. m. m. jo je omenjeno stokanje zopet zbudilo iz spanja in obšla jo je taka groza, da je krog 12. ure vstala in sklicala gospodarja. Slednji se je na lastna ušesa prepričal, da dekla ne pretirava, in je šel po dva druga moža, da bi tudi ta dva slišala in mogla o dogodku eventualno pričati. Zategli, skrajno obupni ženski glasovi razlegali so se v nočni tišini in vedno z nova so donele besede: »Pomagajte mi, saj vse verujem!« Drugih besed omenjeni trije možje niso mogli razumeti. Podali so se nato k samostanskemu poslopju, trkali na okna in zahtevali, naj se jim odpre, da osvobodijo osebo, ki je tako obupno na pomoč klicala. Ali le eno okno se je na lahko odprlo, prikazalo se je pri oknu nekaj nuni, ki so izjavile, da ne morejo nič storiti, ker so same zaprte. Omenjeni možje so se morali vrniti, ne da bi kaj opravili. Ono vpitje pa se je razlegalo še dalje, postajalo je vedno slabše, dokler ni krog 4. ure zjutraj popolnoma potihnilo. — Kaj se je v samostanu godilo ta večer in še bogve koliko večerov prej, je ostalo tajno. Vsekakor nekaj nenavadnega, protipostavnega, groznega, kakor se da iz onega obupnega vpitja sklepati. Omeniti moramo, da je prišla naslednjega dne neka sestra iz samostana k omenjenemu gospodarju in mu pravila, da imajo neko umobolno notri, katero so morali zapreti, ker je začela besneti. Da, od kdaj pa so se spremenili samostani v norišnice? Je-li omenjena »umobolna« vse one noči, ko se je slišalo obupno stokanje, besnela? In če bi to res bilo, zakaj jo niso takoj prve dni poslali v norišnico? Na vsak način se pa morajo oblasti pobrigati, kaj se godi v tem gnezdu in pred vsem na dan spraviti, katera ženska je omenjena noči na pomoč klicala in kaj se je z njo zgodilo.

*** Zvižane cene perila.** Vsled stanovitnega vzdiganja državnih obveznic in delnic pri prodaji bombaža, kakor tudi vsled ogromnega zvižanja cen vseh tozadevnih surovin so pred nekaj dnevi sklenili berolinski tovarnarji perila cene njih izdelkov splošno zvižati. — Temu koraku se bodo morali prevedoma tudi avstrijski tovarnarji perila pridružiti in to tem prej, ker so se cene vkljub vzdržni draginji vseh surovin v zadnjem času vsled velikega konkurenčnega boja tako znižale, da

so vsled teh nezdarih razmer bili pred kratkem nekateri tovarnarji perila prisiljeni ustaviti plačevanje. — Saniranje te vrste obrti v Avstriji bi bilo tedaj zelo na mestu.

*** Velika ameriška razbojniška družba,** ki je nad dvajset let bila strah in trepet cele pokrajine Dakota, prišla je po premetenosti nekega detektiva pravici v roke. Lopovi so sami priznali, da so v zadnjih letih pokradli 10.000 konj in 500.000 raznih drugih predmetov ter pomorili 40 ljudi. V štirih grofijah omenjene pokrajine so oni popolnoma gospodarili in so imeli tudi v oblastnih svojih ljudi nameščene. Nekemu državnemu odvjetniku, ki jim je prišel na sled, so zažgali hišo. Vsi člani te družbe so prisegli, da bodo vse jim poverjene tajnosti čuvali.

*** Perzijski častniki.** Najimenitnejše osebe v šahovi vojni so polkovniki. To pa niso zaslužni možje, ki so prišli po dolgoletnem službovanju do tega mesta, ampak navadno mladeniči, udje bogatih in vplivnih rodbin, ki prej sploh niso služili pri vojaki. V nekaterih rodbinah se mesto polkovnika kar podeduje ne glede na to, jeli aspirant zmogen ali ne. Tudi mnogo uglednih civilstov pride do tega mesta, tako da je število polkovnikov in generalov smešno veliko. Polkovnik imenuje sam častnike v svojem polku in sicer do stotnika, seveda samo take, ki mu zamorejo njegovo prijaznost dobro plačati. Slednji se pa skušajo odškodovati pri moštvu. Ker navadni vojaki zelo neredno dobivajo svojo plačo, dajo jim častniki nekaj mesecev dopusta, da si prislužijo kaj denarja in od težko prisluženih novcev morajo ti trpiti določeno svoto izročiti častnikom.

*** Koliko je človek vreden.** Tudi človek je sedaj cenjen na svojo denarno vrednost. Neki francoski kemik je izračunal, da je normalno razvit človek vreden 9000 do 10.000 kron, ker je kalcij, ki se da dobiti iz takega telesa, toliko vreden. V človeškem telesu je povprek 1400 gramov kalcija. Če pride mož, ki je to izračunal, kdaj v denarne stiske, lahko sam sebe odda v kako — zastavljalnico.

*** 15 leten tat.** Ze več mesecev sem so koroški orožniki zasledovali predznega tatu, ki je kradel po cerkvah in sicer specijelno izpraznjeval cerkvene pušice. Samo zadnji četrtlet je v treh krajih izpraznil pušice. V petek je to poskusil tudi v Zgornjem Dravogradu in tam so ga končno zasacili. Tat je šele 15 let star in je italijanski delavec.

Književnost.

— Zur Pflege der slovenischen Schriftsprache an oesterreichischen Gymnasien, von Franz Žnidaršič, k. k. Professor. Separatdruck aus dem 53. Jahresbericht des k. k. Staatsgymnasiums in Görz. O tej brošuri bomo še obširneje poročali.

Nemiri na Hrvaškem.

Iz Zagreba se nam piše: V Zagrebu samem je vse mirno in vse čaka, kdo zasede bansko mesto. Kot gotovo se smatra, da to ne bo ne grof Erdődy ne grof Pejačević, pač pa vse misli, da postane Krajčović locum tenens. V tem se najbolj zrcali današnji položaj, kajti če so razmere že take, da se nihče več ne upa prevzeti banske časti, potem je pač očitno, da je vse do skrajnosti zavoženo.

To spoznava tudi tista stranka, ki je doslej hodila z bivšim banom Hedervaryjem čez drn in strn in ki je bila najkrepkejša opora madjaron-skem sistemu na Hrvaškem. Čuje se — in Madjari se že tresejo — da se iz madjaronске stranke formira nova stranka, ki zahteva, da se savor razpusti, da se izvrše čiste volitve in da se strogo izvedejo določbe hrvaško-ogrske pogodbe. Ako bi se to uresničilo, bi bila za Hrvaško prava sreča.

V tem, ko vlada v Zagrebu mir, vre na deželi vse huje. V Koprivnici so se zgodile strašne reči; posamičnosti še niso znane, vó se pa, da je padlo nad 15 oseb. Tudi se čuje, da je bil predčerašnjim zažgan grad grofa Erdődija v Jaski.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 1. julija. Körberjevo ministrstvo je dogospodarilo in bo meseca septembra pokopano. Körber je napravil še en poskus, da se reši: poskusil je ustvariti novo koalicijo, a ta poskus se ni obnesel. Danes so prišli sem dr. Pacak, dr. Kramar in dr. Stransky ter so imeli dve uri

trajajoče posvetovanje z ministrom Rezekom. Vspheh tega posvetovanja se danes zvečer naznani s posebnim komunikacijem, v katerem bo povedano, da je češki klub absolutno odklonil stopitis Körberjem v kako koalicijo. Izvrševalni odbor mladočeške stranke je sklican na petek.

Dunaj 1. julija. Körber danes ni bil v avdijenci pri cesarju, pač pa grof Goluchowski. Körber je imel danes dolge konference z domobranskim ministrom grofom Welsersheimbom in z voditeljem nemškega veleposestva na Češkem grofom Osvaldom Thunom.

Dunaj 1. julija. Odstop Körberjevega ministrstva se je odložil do septembra zaradi tega, ker je ogrska vlada privolila, da se reši nagodba v ogrskem parlamentu šele na jesen, vsled česar tudi Körberju ni treba, da bi prej sklical drž. zbor.

Dunaj 1. julija. Poročilo nekaterih listov, da je vojna uprava dovolila da dobi ogrsko domobranstvo svoje topničarstvo, kar Madjari že dolgo zahtevajo, se uradno proglašja kot neresnično.

Budimpešta 1. julija. Kossuthova stranka je imela sinoči burno sejo, ki je trajala skoro do jutra. Predsednik Fran. Kossuth in podpredsednik Komjathy sta izstopila iz kluba, češ, da sta prišla v nasprotje s stranko. Klub je sklenil, naprositi Kossutha, naj ostane predsednik in pošlje danes popoldne k njemu posebno deputacijo. Ko je v današnji seji poslanske zbornice začel govoriti Barabas, ki je provzročil, da je klub obsodil Kossuthovo politiko, sta Kossuth in Komjathy demonstrativno zapustila dvorano.

Madrid 1. julija. Pri Afenziju, kjer je železniški vlak padel z mostu, so doslej izpod razvalin izkopali 42 mrtvih in 49 ranjenih, pogreša se pa še 50 oseb, ki leže pod razvalinami in so gotovo že vse mrtve.

Novi York 1. julija. Pri mestu Hanna je v rudniku nastala strahovita eksplozija. 200 rudarjev je v rudniku pokopanih.

Gospodarstvo.

V resen prevdarek!

(Konec.)

Izdelek bi bil, če bi se mleko direktno pošiljalo v tovarno, radi tega enotnega ter lahko izbornen in bi tedaj zagotovili naši najvažnejši kmetijski panogi bodočnost! Podjetje bi bilo tudi za nas bolj ekonomično; kajti z njim odpade mlekarstva šola, z njim odpade centrala, ki bi tudi stala ogromne troške, z njim odpadejo neštene hladilnice, ledenice in shrambe. Ž njim bi se pa ne zvečala le vrednost mleka, ki ni danes nikjer — po zadržgah namreč še dosegla 13 vin, ampak bi se odstranila tudi vsa vodstva, potrebna in nepotrebna, poštena in nepoštena, umna in neumna, kar bi in summa summarum gospodarstvu gotovo le koristilo. Zgornile bi tudi vse nevarnosti, da bi se moral sir voziti na gnoj itd., kajti za kondenzovano od strokovnjakov izdelano mleko se ni bati, da bi se spridilo. Za naša južna mesta bi bilo tudi kar najboljše, ko bi se jim nudilo neizpridljivo, dobro mleko, katero bi lahko ohranili ob vsaki vročini. S takim izdelkom bi se trg v Pulju, Reki, Trstu, Gorici prav za neslajivo osvojil, pridobila bi se za stvar kaj lahko Lloyd in mornarica. Otvoril bi se pa nam tudi istočasno trg v Levanti in Južni Afriki. Skratka: Na Slovenskem, kjer je organizacija mlekarstva nujno potrebna, bi utegnili biti bašta najcenejša, najhitrejša, pri vsem tem pa še najbolj dobičkanosna in zanesljiva tudi v daljno bodočnost!

Menimo, da smo dali zadosti povoda v to, da začno naši mero-dajni faktorji jako intenzivno premišljati o zasnovanju take tovarne. Vsekako naj bi se obrnili na Dunaj, kjer bi jih strokovnjaki gotovo radi podprli s svojimi nasveti! Obota v-

ljati se ni; kajti kdor prej pride prej melje! V industriji je pa to še tem bolj resnično. Danes nimamo namena o tem razpravljati, kdo naj bi se podjetja lotil, a menimo, če niso zadruge zmožne, če ne-čeje stvari prevzeti ali korenito podpreti država in dežele naj pa stvar vzdigne slovenski kapital! In baš akcijsko podjetje bi utegnulo to velepomembno vprašanje rešiti ter z njim tudi potegniti slovensko mlekarstvo iz groba, v katerem rega bolj in bolj leze! Le malo mlekarjev je namreč aktivnih to pa največ le vsled slabega vodstva, nesposobnega osebja, prevelikih upravnih stroškov, konkurence i. t. d. Mlekarska tovarna bi vsone-ekonomijo odstranila hipoma, z ozirom na zboljšanje mlekarstva pa bi ne bilo treba drugega dela, kot zvečavati mlečno količino in kakovost! Vse one moči, ki se trajajo pri sedanjih vsakojakih poskusih, bi se lahko koncentrirale na tem zadnjem polju in brez dvoma bi v najkrajšem času lahko govorili o našem narodnem gospodarstvu vse drugače kot moremo danes!

— Mestna hranilnica ljubljanska. Meseca junija 1903 vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 754 strank 439.347 K 76 h, 774 strank pa dvignilo 507.137 K 49 h. V II. četrtletju dovolilo se je 127 posilcem pbéinskih in hipotečnih posojil v skupnem znesku 592.540 K, 15 prošenj za posojila v znesku 174.400 K pa je bilo radi nezadostnega pokritja odbitih.

Mestna hranilnica v Kranju je napredovala v preteklem poslovnem letu v vseh glavnih strokih poslovanja, in dosegla tako lep uspeh, kakor v nobenem letu; kajti pri upravnem imetju izkazuje 34.463 K 19 h čistega dobička, priplošne rezervni zakladi pa 5.249 K 10 h. V posameznih poslovnih strokih se je pa hranilnično poslovanje razvijalo, kakor dokazujejo naslednje številke: Prejemkov je imela naša hranilnica v preteklem poslovnem letu 2.006.518 K 59 h, izdatkov pa 1.975.254 K 89 h, tedaj denarnega prometa kron 3.981.773 h 48, za 829.593 K 43 h več nego v poslovnem letu 1901. Na hranilnih vlogah vložilo je tekem 1902 leta 4.085 strank 1.022.606 K 20 h, vzdignilo pa 3.711 strank 845.442 K 43 h, tako da se je več vložilo nego vzdignilo 177.163 K 77 h. Ako pristejemo k tej svoti še nevzdržene in v letu 1902 k glavnici pripisane (kapitalizovane) vložne obresti, katere znašajo 106.373 K 11 h, tedaj se pokaže, da so se hranilne vloge v preteklem poslovnem letu pomnožile za 283.536 K 88 h. Z ozirom na to pa, da je koncem leta 1901 znašalo stanje hranilnih vlog 2.685.055 K 18 h, znašajo hranilne vloge koncem leta 1902 2.968.592 K 06 h. Ta svota naložena je na 5.181 vložnih knjižnicah, katerih vsaka je povprečno vredna 572 K 97 h. V letu 1902 izdala je hranilnica 1.253 novih vložnih knjižnic, realizovala jih je pa 875; število knjižnic se je tedaj pomnožilo za 378. Na hipotečnih posojilih izplačala je hranilnica tekem preteklega leta 100 strankam kron 248.162 h 60, vrnilo se je pa hranilnici 100.565 K 29 h, tako da so se posojila na hipoteke (pospeva) v letu 1902 povišala za 147.597 K 31 h. Ker je pa koncem leta 1901 znašalo stanje hipotek 1.747.008 K 53 h, znaša stanje hipotečnih posojil koncem leta 1902 1.894.605 K 84 h, to je 63,82 % vseh hranilnih vlog. Koncem leta 1902 imela je hranilnica 1.125 hipotečnih dolžnikov, katerih vsak je povprečno dolgoval hranilnici 1.684 K 81 h. Z ozirom na to, da je 43 strank popolnoma poplačalo svoje dolgove, povišalo se je število hipotečnih dolžnikov v poslovnem letu 1902 le za 57. V letu 1902 izplačala je hranilnica tudi 1 občinsko posojilo v znesku kron 12.000, katero iznaša koncem leta 1902 še 11.723 K 79 h. Stanje eskomptovanih menic, katero je koncem leta 1901 iznašalo 4.380 K, zvišalo se je tekem leta 1902 za 3.600 K, ter znaša koncem 1902 leta 7.980 K. Stanje vrednostnih papirjev (efektov), katerih je imela hranilnica koncem leta 1901 za 512.523 K 40 h, povišalo se je tekem preteklega leta za kron 222.729 h 30, znaša po kurzu dne 31. decembra 1902 735.252 K 70 h, to je 24,76 % vseh hranilnih vlog; Stanje tekočega računa (vlog pri raznih denarnih zavodih), katero je iznašalo koncem leta 1901 383.677 K 65 h, znižalo se je tekem preteklega leta za 119.115 K 43 h, in znaša koncem leta 1902 264.562 K 22 h ali 8,91 % vseh hranilnih vlog. Aktivna hranilničnega upravnega imetja znašajo z dnem 31. decembra 1902 3.018.806 K 13 h, pasiva 2.984.342 K 94 h, čisti dobiček pri upravn-

em imetju pa 34.463 K 19 h. aktivna splošne rezervne zaklade znašajo z dnem 31. decembra 1902 78.777 K 11 h, pasiva kron 5.28 h 01, čisti dobiček iz poslovanja splošne rezervne zaklade pa 5.249 K 10 h. Ako k čistemu dobičku upravnega imetja kron 4.463 h 19, prištejemo še čisti dobiček poslovanja splošne rezervne zaklade znesku 5.249 K 10 h, tedaj znaša čisti dobiček leta 1902 9.712 K 29 h. Od čistega dobička pri upravnem imetju izročil se je kurzni dobiček pri vrednostnih papirjih v znesku 16.514 K 50 h posebnih rezervni zakladi A za kurzne razlike pri efektihi upravnega imetja; od čistega dobička pri splošni rezervni zakladi izročil se je pa kurzni dobiček pri vrednostnih papirjih v znesku 1.075 K 50 h posebnih rezervni zakladi B za kurzne razlike pri efektihi splošne rezervne zaklade. Ostali dobiček pri upravnem imetju v znesku 17.948 K 69 h in pri splošni rezervni zakladi v znesku kron 173 h 60, tedaj v skupnem znesku 1.122 K 29 h, izročil se je splošni rezervni zakladi, ki je koncem leta 1901 znašala 55.579 K 32 h, kar je pa koncem leta 1902 dosegla 75.701 K 61 h, to je 2.55 % teh hranilnih vlog.

Poslano.*)

Na podli napad cukov na mojo sebo v najpodlejem slovenskem listu 27. t. m. št. 26, (kateremu na delu soji duhovnik, kateri revnim bolnim enicam na smrtni postelji hranilne mizice izvajalji, bilo bi pod mojo asjo istemu odgovarjati.

V Metliki, dne 29. junija 1903.

Anton Terček
načelnik obrtne zadrage.

*) Za vsebino tega spisa je ardnistvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Za prebivalce mest, uradnike l. t. d. proti tezkotam prebavljanja in vsem naslednjemu mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno dočeti zdravilo pristni „Moll-ov Seidltz-raskek“, ker vpliva na prebavljenje trajno in naravnovalno ter ima olajševalen in topilen vinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem razvetji razpošilja to zdravilo vsak dan kar A. MOLL, o. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na železi je izrečno zahtevati MOLL-ov prearat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

Krasni brzoparnik „St. Paul“
odpustil iz Havre Southampton, dne 20. junija ob 11. uri 30 m. ponoči in je dospel z 603 popotniki dne 27. junija ob 1. uri 30 m. popoldne v New-York; torej je trajala vožnja manj 6 dni 14 ur preko morja! Veljavne razne liste šifkartje za te krasne brzoparnike prodaja in daje poljsnila „Slovenska Agentura“ koncesijovani zastopnik **Ivan Bihelj v Buksu** (meja) varen kolodvor. (1709)

Se dobiva povsod!

Kalodont

neobhodno potrebna zobna Crème

vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljša priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

zlasti okrepuje lasišče, odstraňuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

Poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu (204-24)

Natalie Lithion-vrelec

ključno in zdravniško priporočen, se je kot izvrstnega skazal pri scalični kisljatezi, scaličnem grušcu in sipl (Harnies u. Sand) pri obistnih in mehurnih bolečinah, protinu, revmatizmu, želodčnih in črevesnih boleznih.

Ureja pretvor. Povspešuje gonjo na vodo. Posebno dober okus. Dobiva se po vseh lekarnah in trgovinah z mineralnimi vodami eventualno pri (1454-6)

razpošiljalnici mineralnih voda v Francovih varih.

„Le Griffon“
najboljši cigaretni papir.

17 Dobiva se povsod. 705

Častite naročnike „Slovenskega Naroda“, katerim poteče koncem tega meseca bodisi mesečna ali četrtletna naročnina, prosimo vljudno, da nadaljno naročitev kar najpreje ponové, da jim pošiljanje lista ne prestance.

Borzna poročila.
Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Gradni kurzi dunaj. borze 1. julija 1903.

Naložbeni papirji.	Dinar	Stago
12% majeva renta	100.20	100.40
12% srebrna renta	100.20	100.40
1% avstr. krona renta	100.60	100.80
1% zлата	120.90	121.10
1% ogrska krona	99.35	99.55
1% zлата	120.85	121.05
1% posojilo dežele Kranjske	99.75	—
1% posojilo mesta Spiljeta	100.00	—
1% bos.-herc. žel. pos. 1902	101.00	101.90
1% češka dež. banka k. o.	99.70	99.95
1% z. o.	99.60	99.95
1% zast. pis. gal. d. hip. b.	100.00	100.70
1% pešt. kom. k. o. z	100.00	100.70
1% 10% pr.	106.35	107.35
1% zast. pis. innerst. hr.	101.00	102.00
1% deželne hranilnice	100.50	101.10
1% zast. pis. ogr. hip. b.	100.00	100.70
1% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100.00	101.00
1% češke ind. banke	100.00	101.00
1% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98.50	99.50
1% dolenskih železnic	99.50	99.75
1% juž. žel. kup. 1/4 1/2	307.50	309.40
1% av. pos. za žel. p. o.	100.50	101.50

Srečke.

Srečke od leta 1854	165	175
1860	183.50	184.50
1864	246	250
1875	155.75	157.75
zemlj. kred. l. emisije	270	273
II.	270	273
ogrsko hip. banke	257	261
srbske a frs. 100	85	89
turske	122.75	123.75
Basilika	18.70	19.70
Kreditne	—	—
Inomoške	82	85
Krakovske	77	82
Ljubljanske	70	73
Avstr. rud. križa	—	—
Ogr.	26.50	27.50
Rudolfove	68	71.50
Salcburske	80	84
Dunajske kom.	—	—

Delnice.

Južne železnice	83	84
Državne železnice	687.50	688.50
Avstro-ogrsko bančne del.	1620	1625
Avstr. kreditne banke	663.25	664.25
Ogrske	734	735.50
Zimnostenske	251	253
Premogokop v Mostu (Brux)	650	658
Alpanske montan	372.50	373.50
Prške želez. ind. dr.	1618	1628
Rima-Murányi	464.50	465.50
Trboveljske prem. družbe	375	379
Avstr. orožne tovr. družbe	352	355
Češke sladkorne družbe	147	150

Valute.

C. kr. cekin	11.32	11.36
20 franki	19.05	19.07
20 marke	23.43	23.50
Sovereigns	23.90	23.98
Marke	117.22	117.45
Laški bankovci	95.10	95.35
Rubliji	252.75	253.75

Žitne cene v Budimpešti.
dne 1. julija 1903.

Termin.

Junica za oktober	za 50 kg K	7.20
32. oktobar	50	8.08
Koruzza	50	8.16
avgust	50	8.20
maj 1904	50	5.16
oktobar	50	8.30

Efektiv.

5-10 vinarjev ceneje.

„Slovenski Narod“
se prodaja v posameznih izvodih po 10 h v sledečih trafikah v Ljubljani:

L. Blaznik, Stari trg št. 12.
M. Blaž, Dunajska cesta št. 14.
H. Dolenc, južni kolodvor.
M. Fava, Spodnja Šiška pri kolodvoru.
H. Fuchs, Marije Terezije cesta, nasproti Kolizeja.
A. Kališ, Jurčičev trg št. 3.
A. Kanc, sv. Petra cesta št. 14.
A. Koch, Cesarja Jožefa trg (Mahr-ova hiša).
I. Kos (J. Schweiger), Kolodvorske ulice št. 26.
A. Kustrin, Breg št. 6.
J. Kušar, sv. Petra cesta št. 52.
M. Sever, Gosposke ulice št. 12.
J. Sušnik, Rimska cesta št. 18.
A. Svatek, Mestni trg št. 25.
F. Šešark, Selenburgove ulice št. 1.

Bled:
Filijala O. Fischer, knjigarna.
Zidani most:
Mary Peterman, trafika na kolodvoru.
St. Peter na Krasu:
A. Novak, na kolodvoru juž. želez.

Darila za „Narodni Dom“.
CVI. izkaz „Krajcarske družbe“.

Prenos . . . K 79.099.55

Doneski za mesec april; plačali so č. p. n. dame in gospodje:

Dr. Ivan Tavčar . . . 10—
M. Pietersnik in U. pl. Trnkoczy, a 6 K, skupaj . . . 12—
Fr. Zuzek . . . 5—
Dr. vitez K. Bleiweis, Fr. Goričnik, dr. M. Hudnik, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, V. Rohrmann in S. Rutar, a 4 K, skupaj . . . 28—
J. S. Benedikt, vitez J. Bleiweis, A. Dečman, P. Drahsler, J. Duffé, I. Gričar, dr. I. Jenko, dr. J. Kušar, E. Lah, M. Leustek, J. Lozar, J. Martinak, G. Pirc, L. Pirc, dr. M. Pirc, dr. L. Požar, J. Rodé, A. Skabrné, dr. St. Sterger, dr. Fr. Tekavčič, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, a 3 K, skupaj . . . 46—
Fr. Barle, I. E. Hrast, I. Kavčnik, J. Maček, Fr. Pretnar, L. Schwentner, Fr. Staré, I. Šubic, A. Tavčar, A. Trstenjak, in dr. V. I., a 1 K, skupaj . . . 11—
Darilo „Narodne tiskarne“ . . . 200—
Doneski za mesec maj; darovali so č. p. n. dame in gospodje:

Dr. Ivan Tavčar . . . 10—
M. Pietersnik in U. pl. Trnkoczy, a 6 K, skupaj . . . 12—
Fr. Zuzek . . . 5—
Dr. vitez K. Bleiweis, Fr. Goričnik, dr. M. Hudnik, Fr. Mally, dr. Fr. Munda in V. Rohrmann, a 4 K, skupaj . . . 24—
J. S. Benedikt, vitez J. Bleiweis, A. Dečman, P. Drahsler, J. Duffé, I. Gričar, dr. I. Jenko, dr. J. Kušar, E. Lah, M. Leustek, J. Lozar, J. Martinak, G. Pirc, L. Pirc, dr. M. Pirc, dr. L. Požar, J. Rodé, A. Skabrné, dr. St. Sterger, dr. Fr. Tekavčič, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, a 2 K, skupaj . . . 45—
Fr. Barle, I. E. Hrast, I. Kavčnik, J. Maček, Fr. Pretnar, L. Schwentner, Fr. Staré, I. Šubic, A. Tavčar, A. Trstenjak in dr. V. I., a 1 K, skupaj . . . 11—
Doneski za mesec junij; plačali so č. p. n. dame in gospodje:

Dr. Ivan Tavčar . . . 10—
M. Pietersnik in U. pl. Trnkoczy, a 6 K, skupaj . . . 12—
Fr. Zuzek . . . 5—
Dr. vitez K. Bleiweis, Fr. Goričnik, dr. M. Hudnik, Fr. Mally, dr. Fr. Munda in V. Rohrmann, a 4 K, skupaj . . . 24—
J. S. Benedikt, vitez J. Bleiweis, A. Dečman, P. Drahsler, J. Duffé, I. Gričar, dr. I. Jenko, dr. J. Kušar, E. Lah, M. Leustek, J. Lozar, J. Martinak, G. Pirc, L. Pirc, dr. M. Pirc, dr. L. Požar, J. Rodé, A. Skabrné, dr. St. Sterger, dr. Fr. Tekavčič, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, a 2 K, skupaj . . . 46—
Fr. Barle, I. E. Hrast, I. Kavčnik, J. Maček, Fr. Pretnar, L. Schwentner, Fr. Staré, I. Šubic, A. Tavčar, A. Trstenjak in dr. V. I., a 1 K, skupaj . . . 11—
Darilo I. Verba, trgovca v Dolu . . . 2—
Skupaj . . . K 79.629.55

Opomba: Vsem č. p. n. darovalkam in darovalcem, ki z njim v težavnem položaju darovalno vstrajajo ter mu pri nabiranju novih naročnikov ljubovoljno pomagajo, izreka najtoplejšo zahvalo.

odbor „Krajcarske družbe“.
V Ljubljani, dne 19. junija 1903.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 29. junija: Alojzij Pavšin, trgovec, 72 let, Wolfve ulice 6. Apoplexia cerebri Pneumonia.
Dne 30. junija: Albert Pertinac, krojačev sin, 3 mesece. Zalokarjeve ulice 13. Eclampsie.
V deželni bolnici:
Dne 29. junija: Ivan Haco, delavec, 47 let. Peritonitis perforativa. — Marija Globočnik, kuharica, 58 let, jetika.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306.2. Srednji srčni tlak 736.0 mm.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
29.	9. zv.	738.1	20.4	sr. severj.	jasno
30.	7. zv.	739.1	14.8	brezvetr.	jasno
	2. pop.	736.6	26.8	sl. jug	jasno
	9. zv.	738.4	18.6	sl. svzhod	oblačno
1.	7. zv.	739.3	17.2	brezvetr.	oblačno
	2. pop.	739.6	23.2	p. m. jzah.	del. jasno

Srednja temperatura ponedeljka in toka 20.1° in 20.1°, — normale: 19.0° in 19.1°. — Mokrina v 24 urah: 0.0 mm in 12.4 mm. — Sinoči močna nevihta.

Zahvala.

Za vse izkazano sočutje ob priki prebitke izgube našega preljubega, nepozabnega soproga, oziroma očeta in deda, gospoda

Antona Križaj-a
tovarniškega uradnika v p.

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo dražega ranjega k večnemu počitku, izrekamo tem potom vsem udeležnikom od daleč in blizu našo presrečno zahvalo. (1711)

Posebno pa se še zahvaljujemo „Slovenski krščansko-socialni zvezi“ in darovateljem vencev.

V Ljubljani, 30. junija 1903.

Zaljubljeni ostali.

Josip Reich
parna
barvarija in kemična spiralnica ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.
Postrežba točna.
Cene nizke.

Optični zavod
J. P. GOLDSTEIN
Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov ter vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja monogramov za zaznamovanje perila.

Zaloga grammophonov
ki igrajo izrečno močno in natančno.

Stari trg 21. Glavni trg 6.
Vegove ulice 12.

Pekarija
in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Prodaja moke in raznovrstnih živil.
Prodaja drv in oglja.
Stari trg 32.

J. S. Benedikt
v Ljubljani, Stari trg
(tik glavne prodajalne na voglu).

Največja zaloga klobukov
najnovejše fačone.
Nizke cene.
Prodaja na drobno in debelo.
Centki brezplačno.

Avg. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip itd. itd.

Steklenice, kozarci, vrčki itd.
po najnižjih cenah.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinejše

žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Zahtevajte pravo
Ciril - Metodovo
kavino primes
katero priporoča domača I. jugoslov. tovarna za kavine surogate v Ljubljani.
Zahtevajte jo povsod!!

Krasno izbero
konfekcije
za dame in deklice
kakor tudi
manufakturno blago perilo vsakovrstne preproge i. t. d.
priporoča
Anton Schuster
Ljubljana
Špitalske ulice šte. 7.
Solidno blago. — Nizke cene. —

Veliko zalogo za dame in gospode
rokavic
kravat za gospode
toaletnega blaga
dalje
ščetice za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd.
iz najbolje renomiranih tovarn priporoča
Alojzij Persche
Ljubljana
Pred škofijo št. 21.

Pod trančo št. 2.

Klobuke

cilindre, čepice in slamnike
v najnovejših fačonah in v veliki izbiri
priporoča
Ivan Soklič
Pod trančo št. 2.
Zaloznik o. kr. državnih uradnikov.
Postaja elektr. železnice.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseslovensko-narodno upravo.
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši
v Gospodskih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

Pošteno dekle

z malo kavcijo se išče za prodajalko.
Vprašanja na upravništvo „Slov. Naroda“.
(1696-2)

Obrtniki, podjetniki za prevažanje, trgovci i. t. d. se opozarjajo na par enakih, lepih, zdravih, zelo močnih

konj

brez vsake napake, katere prodaja odreja lealec sam.

Naslov se zve v upravništvo „Slov. Naroda“.
(1715-1)

Alojzij Luznik

na Vrhniki pri Ljubljani

preskrbuje dobre harmonije domačega in ameriškega sestava, kakor tudi glasovirje, pianine in pisalne stroje. — Daje se tudi na obroke. Ceniki na zahtevanje 8 brezplačno. 1294

Solicitator

ozioroma

izurjen notarski uradnik

sprejme se v pisarno. Vstop najpozneje 15. julija.
(1717-1)

Ponudbe sprejema uprav. „Slov. Naroda“.

Stanovanja.

Na Bregu št. 20 v II. nadstropju se odda stanovanje obstoječe iz 5 sob in kuhinje zraven stranskih lokalitet takoj ali s 1. avgustom; dalje v I. nadstropju obstoječe iz 4. sob, kuhinje in stranskih lokalitet in sicer od 1. avgusta naprej.

Vpraša se pri gđ. Lesjak, Breg št. 20, III. nadstr.
(1710)

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.
LETNIK XXIII. (1903).

Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto. Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Nobeno ceneno bazarno blago, edino le precizijske fabrikate in odlične novosti ima katalog iz leta 1903 s 600 slikami.

Dobi se na zahtevo takoj zastop in postnine prosto pod naslovom

M. Rundbakin, Dunaj, IX., Berggasse 3.

Dotična

dama

ki je iskala izgubljenega psa, oglašaj naj se zanj na „Zelenem hribu“ pri lovskega pazniku (1725)

Mlad mož

inteligenten ter zmožen slovenskega, nemškega in hrvaškega jezika v govoru in pisavi (znanje italijanskega jezika se želi) se išče za v Basel.

Ponudbe na Zwilchenbart, Amer. Bank- & Passagegeschäft, Basel, Schweiz.
(1703-1)

Vila na Bledu

ob jezeru se prodaja, oziroma brez oprave odda v najem. Vila ima kleti, tri sobe, kuhinjo ter jedilno shrambo v pritličju in enake prostore v I. nadstropju. V slednjem jo tudi balkon. V bližini je lep prestop za vrt.

Vpraša naj se pri g. Jakobu Peternele na Bledu.
(1712-1)

Proda se iz proste roke valjni in umetni

mlin

in vodna žaga.

Natančneje pri Janezu Guardiju v Domžalah.
(1697-2)

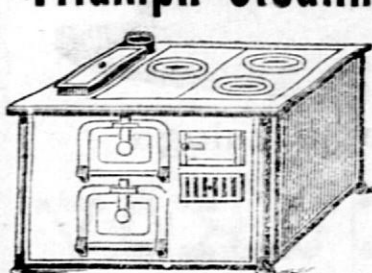
Proda se hiša

na Primskovem pri Kranju

iz proste roke radi nameravane preselitve. Hiša je lepa, s ploščami krita, stoječa sredi mladega sadnega drevja. Hiša obsega 4 sobe, kuhinjo, klet, dvorano, ima lepo lego blizu železnega mostu med Kranjem in Primskovem ter je jako ugodna za vsako kupčijo bodisi z lesom, poljskimi pridelki i. t. d. Ta posest je z lepo zaraščeno živo mejo zagrajena.
(1722-1)

Kupni pogoji, ki so jako ugodni, se zvedo pri lastnici Mariji Blagne na Primskovem.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakršni izpeljavi. Že 30 let so najbolj priznana. Priznana tudi kot najboljše in najtrpežnejše izdelke. Največja prihranitev goriva. Specialiteta: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franco proti doposlani znamki.
(852-28)

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“ S. Goldschmidt & sin Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

NOVO! NOVO!

Likalnik

kuri se s spiritom!

Najboljšo vrsto priporoča (1602-5)

Val. Lapajne

trgovina z železom v Idriji.

Gena za 1 komad 7 kron.

V Ameriko

je najkrajša, najprijetnejša in najcenejša vožnja čez Francosko Havre — New-York ali Antwerpen — New-York, Havre — Philadelphia ali Antwerpen — Philadelphia.

Natančnejša pojasnila in cene natanjstva radovoljno in zastop (1204-0)

Jvan Bihelj

zastopnik generalne agenture (za celo Švico) v Buksu (meja) zraven kolodvora.

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

(1204-0)

izurjena poštno-brzojavna upraviteljica želi vstopiti v službo in to lahko takoj.

Ponudbe prosi na upravništvo „Sl. Naroda“.
(1683-2)

Spretno šiviljo in učenke sprejme takoj (1873-3)

B. Klemenčič Mestni trg št. 3.

Klavir

se prodaja jako ceno. Sredina (Prule) št. 12.

Ob pričetku sezone! Razkosana srna

dobi se pri (1592-3)

Franu Lovše mesarju na Jurčičevem trgu.

Prva žreblarska in železo-obrtna za druga v Kropi in Kamnigori

registrovana zadruga z omejeno zavezo

proda iz proste roke po primerni ceni sledeče, nekaj mesecev rabljene, dobro ohranjene stroje: 1 strugalnico (Hobelmachine) na tri strani delujočo; 1 strugalnico (Fraismaschine); 2 vrtna stroja (Bohrmaschine); 1 dolbnico (Lochstanze); 1 vretenico (Spindelpresse).

Vsi stroji so na ogled v združenem skladišču v Kropi (Gorenjsko stacija Podnart-Kropa).
(1663-3)

Muhe so zopet sitne!

Edina, vsaki zahtevi zadostna priprava za uničenje teh škodljivcev je ameriški

„Tanglefoot“

En sam list jih vjame in obdrži do 2000. Dobi se v vseh trgovinah po 10 vinarjev list.
(11-147)

Glavna zaloga za Kranjsko: Edmund Kavčič v Ljubljani.

Predujemi

na srečke in vrednostne papirje. Posesniki srečk

zamorejo srečke po najvišji vrednosti poveriti in predujem s poljubnimi malimi plačili v obrokih in po zelo kulantni obrestni meri z izključno pravico do igranja, povračevati.

Agenti se iščejo za vsa kraja proti dobri nagradi. (1679-2)

Zahtevajte prospekt od Los-Effekten-Depot Bank A. Balog Budapest IV., Franziskanerplatz Nr. 2.

Tri besede so? Pijmo Cvekov brinovec

(1669-4)

Jernej Bahovec

trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2

Filijalka: Resljeva cesta št. 7

priporoča:

Najboljše urejeno zalogo različenega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, solskih zvezkov, bilježnic, črnih itd. Katekizme in šolske knjige za ljudske šole. Mollivenke v raznih vezeh. Tiskovine za gospode odvetnike in c. kr. notarje. Fotografske aparate ter k temu potrebne predmete. Kipe slovenskih literatov. Razno galanter. blago itd. Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Lepoto

polti napravi cvetlično milo za umivanje obraza

„Aida“

à 60 vin.

Dobiva se samo:

v lekarni „pri orlu“

mag. pharm. Mardetschläger

nasled. Svobode v Ljubljani.

Istotam se dobivajo tudi ceniki (knjižice) s kratkim navodilom o negovanju zob, las in polti, z malim koledarjem zastop in po pošti.

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

(1663-3)

Prememba obrti.

Vljudo naznanjam svojim cenjenim p. n. odjemalcem in slav. občinstvu, da sem svoje

krojaško obrtovanje

v Ljubljani, Gospodske ulice št. 7

po 25letnem delovanju, svojemu sinu, Alojziju v last oddal, ker sem prevzel službo v obrtno-pospeševalnem uradu c. kr. trgovskega ministrstva.

Porabljam to priliko, da se najtopeje zahvaljujem svojim p. n. odjemalcem za zaupanje in naklonenost, katero so mi izražali v teku tolikih let, ter prosim isto blagovoljno tudi mojemu nasledniku izkazati.

Z odličnim spoštovanjem

M. Kunc

strokovni učitelj v obrtno-pospeševalnem uradu c. kr. trgovskega ministrstva.

Prevzetje obrti.

Z ozirom na predstojajoče naznanilo usojam si cenjene p. n. odjemalce vljudno prositi, da blagovolijo zaupanje in naklonenost, katero so izražali mojemu očetu, izkazati tudi meni.

Obrt, katero sem vodil že več let, izvrševal bom pod neizpremenjeno tvrdo, ter imam vsa potrebna sredstva, da zamorem isto uspešno nadaljevati.

Potrudil se bom, da s finim in strokovnjaško dovršenim delom vestno in točno postrežbo ohranim tudi v naprej zaupanje, katero se je vedno izkazovalo tvrdki, ter priporočam mojo obrt slavnemu p. n. občinstvu najvljudneje.

Z odličnim spoštovanjem

(1726-1)

Alojzij Kunc

lastnik tvrde M. Kunc

Ljubljana, Gosposke ulice št. 7.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debelo

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljšo, prosto bencina, smole, petroleja ter kislin brez konkurence, brez vsakega duha po najnižjih cenah:

1 kg. 50 h, 50 kg. à 70 h, pri nakupu večje množine se ceneje.

Novo! Patentirano Novo! nepremočljivo mazilo

za počrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

Dražbeni oglas.

Dne 7. julija t. l. ob 12-30 popoldne se proda na prostovoljni dražbi, na licu mesta v Divači (1720)

hiša (gostilna) Magajna štev. 13. v Divači, z zadavnim hlevom, vodnjakom in vrtnom.

Ta-le hiša, ki leži na sredi vasi, je posebno obiskovana od letovisnarjev in se nahajajo v isti lepi prostori za gostilno in štacuno. Najmanjši ponudek znaša 16.000 K.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, Dolenjsko, železniška postaja Straža-Toplice, Akratoterma 38° C., pitno in kopalno zdravljenje, izredno učinkovito proti protinu, kosteni, krču, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim. Veliki basini za kopanje, separata in barska kopališča (Moorbäder). Prijetno opremljene sobe za tuje, igralne in družbinske sobe. Zdravo podnebje. Bogato obgozdna okolica. Dobre in cene restavracije. Sezija od 1. maja do 1. oktobra — Prospekte in pojasnila daje brezplačno upravnštvo kopališča. (1113-6)

Naznanilo.

Ker se bode trgovina podpisane v najem dala in da se v to svrho v njej nahajajoča se zaloga, obstoječa iz

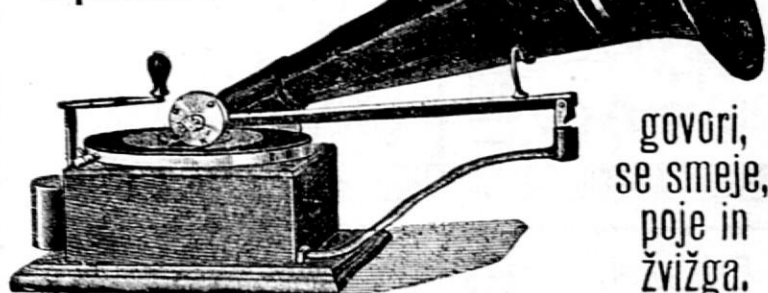
manufakturnega, galanterijskega, železninskega, papirnega in drugega blaga

kolikor mogoče zmanjša, se bode ista od 1. julija naprej po lastni kupni ceni in deloma, kar je starejšega, tudi pod to ceno oddajala.

(1680-3) P. Kraigher, Postojina.

Jako zabavni

koncertni aparati s ploščami.

govori, se smeje, poje in žvižga.

Aparat kakor kaže podoba stane 75 K.

Večji aparati, kakor tudi automati za gostilničarje do 240 K. (732-40)

Prodaja tudi na obroke.

Velika izbira gramofonskih plošč.

Zamenjava starih plošč. Cenik zastoj.

RUDOLF WEBER

urar v Ljubljani, Stari trg štev. 16.

Pod tovarniško ceno

oddam vsakovrstno

papirnatu in galanterijsko blago

katero mi je v mojem skladišču nastali ogenj deloma pokvaril.

Prodaja se od 20. junija naprej.

Za obilen obisk se priporoča

Fr. Iglič

(1631-6)

trgovina s papirjem na debelo in drobno

Mestni trg štev. 11.

"The Gresham"

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse št. 1

v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1901 kron 190.871.731—
Letni dohodki na premijah in obrestih v letu 1901 " 31.555.392—
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za nazaj-kupe itd. od
obstajanja družbe (1848) 426.999.043—
Med letom 1900 je društvo izpostavilo 5718 polic z glavnicami 50.727.262—
Za specialno varstvo avstrijskih zavarovancev je "The Gresham" do dné 31. decembra 1901 založilo vrednostnih papirjev v znesku (1282-3)

nom. kron 23.037.438-10

pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani pri G. Zeschko
vila nasproti "Narodnemu domu".

Naročajte izborno

(1384-13)

Ljubljansko delniško pivo

iz pivovaren

v Žalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema

Centralna pisarna v Ljubljani, Gradišče štev. 7.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižji ceni.

Bielkle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje prav dobro in ceno.

Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakersna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. — Pri zunanjih naročilih blagovni naj se vzorec vposlati.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

šteditnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popraviljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršijo.

Alojzij Kracmer

prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev

Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

Največja zaloga glasbenega crodja.

Lastna delavnica za popraviljanja.

Zestopnik c. kr. dvornega in komornega tovarnarja glasovirjev:

L. Bösendorfer.

Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih "Glasbena Matica" in

"Filharmonično društvo" v Ljubljani

Modni kamarni. Ostanki. Loško sukno.

za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporoča

R. Miklauc

Ljubljana

27

Špitalske ulice štev. 5.

Največji izbor. Največji izbor. Freobleke. Popravila.

L. Mikusch tovarna dežnikov Ljubljana, Mestni trg.

L. Mikusch tovarna dežnikov Ljubljana, Mestni trg.

L. Mikusch tovarna dežnikov Ljubljana, Mestni trg.

Naznanilo.

Na mestni nižji realki v Idriji bodo sprejemni izpiti za vstop v I. razred šolskega leta 1903/4 dne 15. julija ob 9. uri popoldne.

Učenci, ki želijo delati ta izpit, naj se oglase v spremstvu svojih starišev ali njih namestnikov dne 12. julija med 9. in 12. uro pri ravnateljstvu ter s seboj prinesejo krstni list in obiskovalno izpričevalo. Pristojbine ni plačati nobene, kakor je tudi pouk brezplačen.

Vnanji učenci se lahko oglase k sprejemnim izpitom tudi pismeno, ako pošljejo pravočasno gori navedeni listini.

Ravnateljstvo mestne nižje realke v Idriji

dne 30. junija 1903.

[1721-1]

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Invod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri zj. osebni vlak v Trbiž od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejcevo, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejcevo, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipako, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I. in II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I. in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejcevo, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genova, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega. Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejcevo, Plzen, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osebni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osebni vlak iz Trbiža od 1. julija do 15. septembra, ob nedeljah in praznikih. — Praga iz Novega mesta in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novega mesta in v Kočevje, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 36 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (1719)

Razglas.

Na c. kr. prvi državni gimnaziji v Ljubljani (Tomanove ulice št. 10) bodo sprejemne izkušnje za vstop v I. razred šolskega leta 1903/4 dne 15. julija in se prične ob 1/2 10. uri popoldne.

Učenci, ki želijo delati to izkušnjo, naj se v spremstvu svojih starišev ali njih namestnikov oglašijo dne 12. julija med 8. in 12. uro pri gimnazijskem ravnateljstvu ter s seboj prinesejo krstni list in obiskovalno izpričevalo.

Vnanji učenci se k sprejemnim izkušnjam lahko oglašijo tudi pismeno, ako pravočasno po pošti pošljejo gori imenovani listini.

Učenci, ki po svojem rojstvu in po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici, ali ozemlju okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, se smejo v ljubljanski gimnaziji sprejemati edino le po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta.

V Ljubljani, dne 30. junija 1903.

(1713-1)

Ravnateljstvo I. državne gimnazije.

Št. 2778.

Razpis natečaja.

(1718-1)

Na petrazredni c. kr. rudniški ljudski šoli v Idriji je stalno popolniti

mesto učitelja

z dohodki IV. plačilnega razreda idrijskega učnega osebja, t. j. z letno plačo 1000 kron, aktivitetno doklado letnih 200 kron in s pravico do 6 petletne po 100 kron.

Prosileci naj lastnoročno pisane prošnje z dokazom učne sposobnosti za ljudske šole z nemškimi in slovenskimi učnim jezikom predpisanimi službenim potom do 28. julija 1903

pri podpisnem c. kr. rudniškem ravnateljstvu vložijo.

C. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji

dne 28. junija 1903.

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg štev. 1.

Naznanjam, da sem prevzel od "Narodne Tiskarne" v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke "Ljubljanskega Zvona" in vse one knjige, katere so izšle v aložbi "Narodne Tiskarne". — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI., broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
Posamezne številke "Ljubljanskega Zvona" po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red, vezan à 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.
Dr. Nevešek: "4000". Povest, broš. à 50 kr.
A. Askero: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.
Turgenjev: Otel in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.
— Štiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Třebizsky: Bledne duše. Roman, broširan à 70 kr.
Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.
Stat nominis umbra: Časnikarstvo in naši časniki, broširano à 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširana à 15 kr.
Halávy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Rane pripovedke, broširane à 40 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriet: Učinka. Povest, broš. à 20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gledališče, broširan izvod à 1 gld.
Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
— Gregorčičevim kritikom, broš. à 30 kr.
Avstrijski patrijot: "Partalwesen der Slaven", broširano à 50 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in rekt. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.
Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

Zahvala.

Ob priliki svoje preselitve na Brezovico dovoljujem si tem potom vsem svojim dosedanjim častitim gostom, ki so mi v moji prejšnji gostilni v Florijanski ulici s tako mnogobrojnim obiskom izkazovali svoje zaupanje, izrekaati najsrčnejo zahvalo.

Fran Peck, gostilničar

(1724)

sedaj na Brezovici št. 16 pri Ljubljani.

Služba distriktnega zdravnika

v trgu Vransko pri Celju se odda. Plača obstoji iz deželne subvencije letnih 540 K in 1% občinske priklade okoli 220 K, skupaj 760 K. Zdravljenje revežev se posebej honorira. Razven sposobnosti po § 15. postave z 23. junija 1892 dež. zak. št. 35 se zahteva temeljito znanje slovensčine. Ponudbe je poslati do 20. julija 1903 na zdravsko distriktni odbor na Vranskem.

(1646-3)

Oset, načelnik.

Na Brezovico!

Udano podpisani naznanja p. n. občinstvu, da je **otvoril gostilno na Brezovici št. 16 pri Ljubljani.**

Priporoča se vljudo p. n. izletnikom v poset. Na razpolago ima velike in zračne lokalitete, senčnat vrt, izborna, obče znana Zajčeva vina in pa Koslerjevo marčno pivo. Gorka in mrzla jedila, osobito domače svinjsko meso, vedno na razpolago.

(1678-2)

Letoviščarjem so na razpolago tudi stanovanja.

Za obilni obisk se priporoča

Fran Peck, gostilničar.

Razglas.

Županstvo Tolmin na Goriškem ustanovilo je

mesto občinskega zdravnika

z letno plačo 1600 kron. Z ozirom na pričetek zgradbe bohinjske železnice, oziroma na ustanovitev centrale stavbenega podjetništva v Tolminu razpisano je to mesto. Dotične prošnje naj se vložijo pri podpisnem županstvu

do 31. julija t. l.

Županstvo v Tolminu na Goriškem

dne 20. junija 1903.

(1665-2)

Župan: **Gaberšček.**

Globin

je najboljšo čistilno sredstvo za lično obuvale.

Globin napravi usnje voljno in trpežno, z njim se hitro doseže najlepši lesk. Nenadomestljivo sredstvo za ohranitev ševrin-usnja, Box- in Calf-usnja ter lakovega usnja.

(1623-4)

V zalogi imajo črnega in barvanega trdke:

Ivan Jabačin, trgovina s spec. blagom. C. C. Holzer, trgovina s spec. blagom. Jos. Kordin, trgovina s spec. blagom. Anton Korbar (Iv. Fabiana nasl.), trgovina s spec. blagom. Edmund Kavčič, trgovina s spec. blagom. Mihael Kastner, trgovina s spec. blagom. Peter Lassnik, trgovina s spec. blagom. A. Lilleg, trgovina s spec. blagom. Josef Murnik, trgovina s spec. blagom. Vaso Petričič, trgovina s spec. blagom. Karl Planinšek, trgovina s spec. blagom. Viktor Schiffer (Iv. Ev. Wut-scher-ja nasl.), trgovina s spec. blagom. Anton Stacul, trgovina s spec. blagom. Julija Stohr, trgovina s spec. blagom. Josip Seunig, trgovina s spec. blagom. A. Sarabon, trgovina s spec. blagom. Ivan Stritar, trgovina s spec. blagom. Alojzij Sušnik, trgovina s spec. blagom. Zaloška cesta št. 15.

Gospodična

išče službe (1682-2)
kot komptoiristinja.

Naslov v upravnistvu tega lista.

Išče se čim preje priprosto deklet, najraje z dežele, kot **blagajničarka**

kalera naj bode tudi večša slovenskega in nemškega jezika. (1723-1)
Več v upravnistvu »Slov. Nar.«.

GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. (231-45)

Veliko zalogo
perila

za gospode in dame
glace in trico rokavice
zadnje novosti v

bluza h

moderce

francoskega fačona

veliko izbiri

svilenih ovratnic

od 15 kr. do gl. 2.—

priporoča trdka (1871-2)

V. pl. Gerhauser

„pri čebeli“

Stari trg št. 13.

Naznanilo.

Podpisano predstojništvo naznanja svojim dosedanjim p. n. gg. od malcem sira in drugih mlečnih izdelkov, da g. **Tomo Drugovič** v Hruševju ni več sirar in poslovodja mlekarske in sirarske zadruge v Hruševju, ker je dne 5. maja t. l. službo izstopil, ter da ne sme naročil za pošiljave mlečnih izdelkov sprejemati, niti naročnikom odgovarjati, kajti on je bajč že več dosedanj odjemalcev odpravil s tem, da jim je poročal, da ni več v zalogi te zadruge sira in drugih mlečnih izdelkov na razpolago, kar je naravnost iz izvita laž.

V zalogi naše zadruge je še vedno veliko izvrstnega sira na razpolago, ter se naročila za sir in druge mlečne izdelke točno izvršijo, ker mlekarska in sirarska zadruga v Hruševju, čeprav ni več v roki Tomo Drugoviča, še vedno uspešno deluje.

Zaradi tega so p. n. gg. odjemalci sira in drugih mlečnih izdelkov naprošeni svoja naročila pošiljati zadrugi, ne pa g. Tomo Drugoviču, ki se predstojništvo za čbilna naročila toplo priporoča.

Predstojništvo „Podnaroške mlekarske in sirarske zadruge s sedežem v Hruševju“

(1680-2)

dne 24. junija 1903.

Peter Del. Linz
blagajnik.

Matevž Milharčič
predsednik.

Ivan Žgur
tajnik.

Naše nizke cene vzbujajo pozornost!

Trpežni moški čevlji iz usnja z obšivkom, par gld. 2-80.	Izvrstni moški čevlji za zavezovati par gld. 3.—.	Močni, gladki moški čizmi (štiflet) par gld. 2-80.
Trpežni ženski čevlji za vsakdanjo rabo par gld. 2-50.	Zelo močni ženski čevlji za zavezovati par gld. 2-80.	Izvrstni ženski čevlji z gumbi par gld. 3.—.
Elegantni, bar- vani moški čevlji za zavezovati, par gld. 3-50.	Priročni moški čevlji iz jadrovine, par gld. 1.—.	Barvani moški usnjati sandali par gld. 2-75.
Priročni ženski čevlji za na ulico, par gld. 1-30.	Elegantni ženski salonski čevlji par gld. 1-50.	Ženski čevlji z navskrižnimi zaponami, črni in barvani, par gld. 2.—.

Alfred Fränkel

kom. družba prej:

Mödlinška tovarna za čevlje

(1716-1)

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 9.

Otvoritev v soboto, 30. maja t. l., v Ljubljani, Stari trg št. 15.

Bratje Novakovič

uljudno naznanjajo sl. občinstvu stolnega mesta Ljubljane

da so otvorili v soboto, dne 30. t. m.

Prvo uzorno skladišče dalmatinskih vin

v steklenicah
in na debelo

v Ljubljani, na Starem trgu 15

ter se uljudno priporočajo v izdatna naročila. — Na izbero imajo izključno pristna, izbrana vina lastnega pridelka po različni primerno nizki ceni.

(1487-10)

Vzorci vina za poskušnjo, ceniki in natančnejša pojasnila dajejo se rade volje v skladišču na Starem trgu št. 15.

Na željo oziroma zahtevo dostavlja se naročeno vino franko na dom.